

MASKVOJE SUSITARĖ DĖL TAIKOS SUTARČIU

DIKTUOS TAIKĄ ITALIJAI, RUMUNIJAI, BULGARIJAI, VENGRIJAI IR SUOMIJAI

Leis prieš ašį kovojusių valstybių atstovams išsitariti dėl sutarčių

MASKVA, Rusija, gr. 25 d. — Jungtinės A. Valstybės, Didžioji Britanija ir Sovietų Rusija susitarė dėl procedūros taikos sutartims Italijai, Rumunijai, Bulgarijai, Vengrijai ir Suomijai, vakar vakare paskelbė Maskvon suvažiavusieji trijų valstybių ministrai.

Suvažiavusieji kreipėsi į Kiniją ir Prancūziją, prašydami, kad ir šios valstybės remtų Maskvoje padarytus nutarimus. Sovietų sostinėje posėdžiauja sekretorius Byrnes, Bevin ir komisaras Molotovas; kiekvienas jų turi didoką skaičių patarėjų.

Italijai taikos sutartį ruoš J. Valstybių, Didžiosios Britanijos, Rusijos ir Prancūzijos užsienio ministrai. Londono užsienio ministerių konferencijoj Molotovas reikalavo, kad prancūzų atstovas į šį reikalą neturėtų teisės įsikišti.

Rumunijai, Bulgarijai ir Vengrijai taikos sutartį paruoš tiktai Amerikos, britų ir sovietų užsienio ministrai, o Suomijai sutartį ruoš vien tiktai britų ir sovietų ministrai.

Kada paruošiamasis darbas taikos sutartims bus atliktas, kai didžiosios valstybės jau bus susitarusios, tai jos sukviets visų prieš ašį kovojusių valstybių atstovus dėl jų išsitariti.

Šion konferencijon bus pakviesti J. A. Valstybių, britų, rusų, kiniečių, prancūzų, australiečių, belgų, baltgudžių, braziliečių, graikų, olandų, kanadiečių, zelandiečių, norvegų, lenkų, ukrainiečių, čekoslovakų, etiopiečių, jugoslavų ir pietų Afrikos igaliojiniai.

Minėtų valstybių konferencija privalo būti sukviesta ne vėliau 1946 metų gegužio 1 dienos. Atitinkamų valstybių atstovai iki nurodyto laiko privalo jau susitariti dėl sutarčių.

Kai kiekvienos valstybės atstovas pareikš savo nuomonę, tada vėl susirinks sutartims ruošti ministrai, apsvaistys rekomendacijas ir padiktuos galutinius taikos sutarčių tekstus.

Suvažiavę ministrai glaudžiai bendradarbiauja.

IRANAS KREIPŠIS Į TARPTAUTINĘ ORGANIZACIJĄ DĖL RUSŲ VEIKSMŲ

Berlyne sovietų kariškiai nušovė du J. V. kareivius, ėjusius su vokiečiai

WASHINGTON, D. C., gr. 25 d. — Irano valdžia kreipėsi į Tarptautinę Organizaciją dėl sovietų Rusijos intervencijos Azerbeizano provincijoj, pareiškė Irano ambasadorius Heussein Ala.

Iranas panaudos pirmą šios organizacijos sesiją, kuri įvyks sausio 10 dieną Londone.

Teherano valdžia informavo sekretorių Byrnes apie Raudonosios Armijos veiksmus ir jų agentų intervenciją į krašto vidaus tvarką.

SOVIETŲ VALDŽIA GINKLUOJA SUKILĖLIUS

Ambasadorius Ala tvirtina, kad sovietų valdžios agentai apginklavo ir suorganizavo šiaurės Irano sukilėlius.

Kai Irano valdžios atstovai norėjo išvaikyti sukilėlių gaujas, tai įsikišo Raudonoji Armija ir neleido jiems eiti savo pareigų.

Dabar Azerbeizane sudaryta "autonominė valdžia", kurios priskytyje stovi senai žinomi komunistų partijos nariai ir Maskvos agentai.

Nušovė du J. Valstybių kareivius

BERLYNAS, gr. 25 d. — Vakar vakare rusai nušovė du 78-tos J. V. diviziono kareivius, praneša korespondentai.

Kareiviai buvo amerikiečių zonoje, jie užpulti gatvėje, kai lydėjo vieną jauną vokiečaitę. Abu kareiviai buvo sunkiai sužeisti, jie tuojau mirė. Juos lydėjusi vokiečaitė pa-

pasakojo, kad užpuolimą padarė sovietų armijos drabužiais apsirėdę vyrai, kurie ir kalbėjo rusiškai.

Užvakar palaidojo gen. Patton

LIUKSEMBURGAS, gr. 25 d. — Vakar iškilmingai čia palaidotas gen. George S. Patton Jr., kuris lygiai prieš metus šioje teritorijoj vadovavo kovoms prieš vokiečius.

Amerikos karo vadas palaidotas J. V. kapinyne, kur guli daugelis jo vadovaujamų armijos kariškių.

Diena pasitaikė lietinga, bet į laidotuves atvyko keli tūkstančiai žmonių.

Šešios valstybės dalinsis gumą

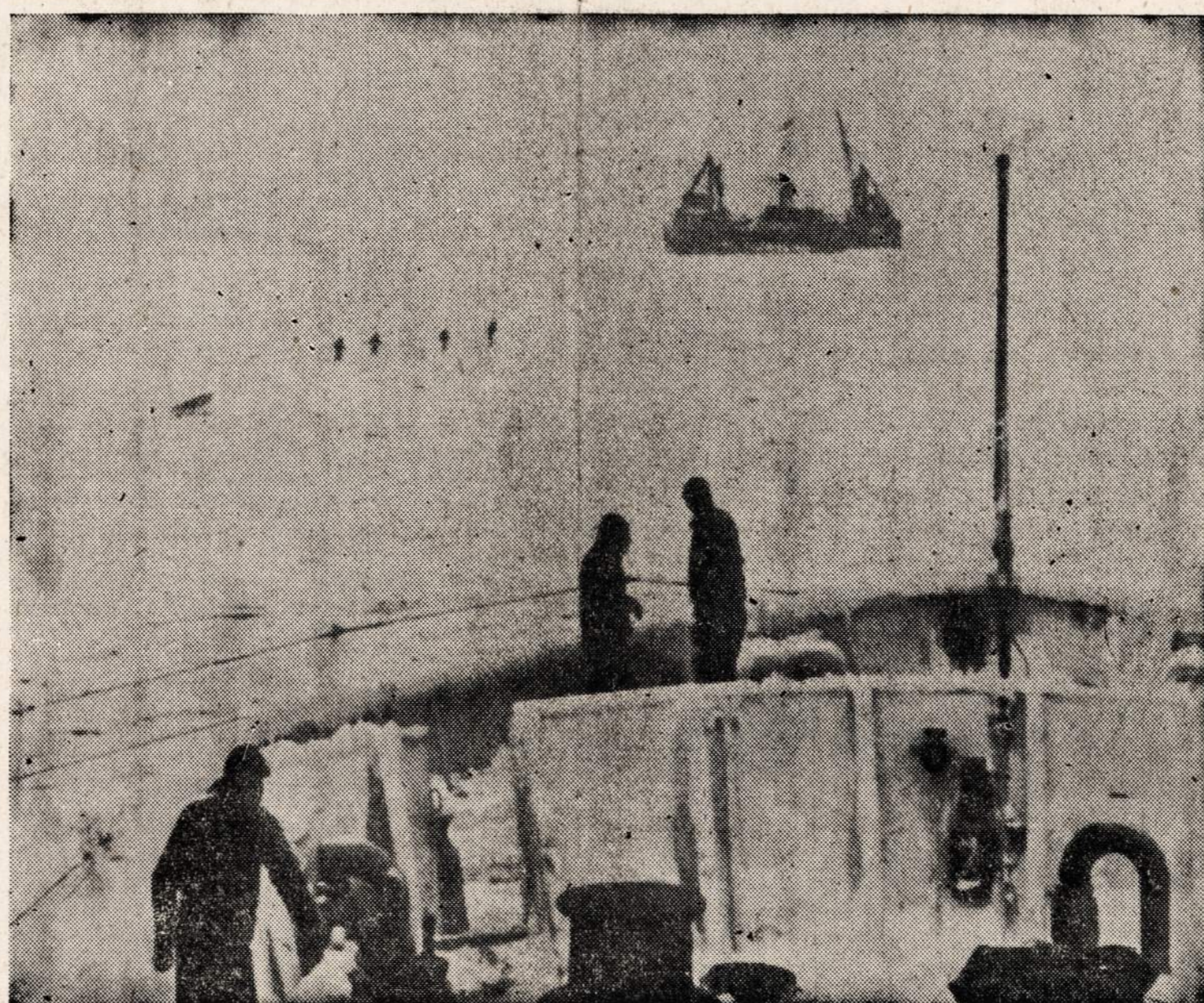
NEW YORK, N. Y., gr. 25 d. — Reconstruction Finance Corporation paskelbė, kad ateinančiais metais bus atvežta apie 350,000 tonų gumos.

Ši guma bus išdalyta tarp J. Valstybių, Didžiosios Britanijos, Sovietų Rusijos, Prancūzijos, Kinijos ir Olandijos.

Gumą kontroliuos prieš Tarptautinės Organizacijos sudaryta komisija.

— Kinijos komunistai reikalauja, kad gen. Marshall sustabdytų visokią paramą valdžiai siunčiamoms jėgoms, kad atšauktų Amerikos kareivius iš krašto.

Ledlaužiai Erie Ežere

Returi ledlaužio "Mackinaw" igulos nariai Sandusky uoste (Erie ežere) eina prie išalusių laivų.

Lenkus šmeizia sovietų agentai

LONDONAS, gr. 25 d. — Gandus esą lenkų kariškiai persekioja žydus Lenkijoj skleidžia sovietų agentai, paskelbė gen. Tadeusz Komorowski, kuris vadovavo kariuomenei.

Komorowski tvirtina, kad buvę lenkų armijos nariai niekad žydų Lenkijoj neužpuldinėjo.

Laikraščiai rašo tiktai apie žydų bėgimą į Vokietiją, bet jie sąmoningai nutyli apie kitų sluoksnių bėgimą iš dabartinės Lenkijos, pridėjo Komorowski.

Britai tariasi dėl Saravako

LONDONAS, gr. 25 d. — Britų valdžios atstovai tariasi su Saravako valdytoju dėl visos teritorijos likimo.

Savo laiku Saravakui buvo duota teisė savarankiškai tvarkytis, bet šiandien britai nori įsikišti į krašto vidaus reikalus.

Vietinis racha autokratiškai valdydavo pusę milijono gyventojų.

Neleido skelbti Risto Rytį kalbos

HELSINKIS, Suomija, gr. 25 d. — Suomijū cenzūra uždraudė laikraščiams skelbti Risto Rytį teisme pasakytą kalbą.

Ryte radijas paskelbė kai kurias kalbos ištraukas, o vėliau valdžios agentai apėjo visus laikraščius, primindami, kad niekas netilptų. Kai užsienio korespondentai norėjo perduoti kalbos tekstą savo laikraščiams, tai sovietų cenzoriai nutraukė davę pasikalbėjimą telefonu.

Ryti kelis kartus įrodė teismui, kad ne Suomija puolė, bet sovietų Rusija keturias dienas puolė suomius.

TURKIJA KOVOS, JEIGU RUSAI BANDYS GROBTI JŲ ŽEMES, SAKO MINISTERIS

Popiežius pasmerkė totalitarizmą, pataria atsisakyti neapykantos ir keršto

LONDONAS, gr. 25 d. — Turkija nieko nereikalauja iš kitų valstybių, bet ji nieko ir kitoms neduos, pareiškė parlamentui užsienio reikalų ministras Hassan Saka.

Jeigu sovietų Rusija bandys jėga išplėsti iš turkų dabartinės jos teritorijas, tai turkai kovos su rusais, sako.

Sovietų spauda reikalauja, kad turkai atiduotų Rusijai apie dešimt tūkstančių ketvirtainių mylių.

TURKŲ KARIUOMENĖ PASIRYZUSI KOVOTI

Turkams nieko kito nelieta, kaip kovoti dėl savo žemių, pareiškė gen. Kiazim Karabekir, kuris vadovavo turkų armijoms Kaukazo fronte, kai buvo vedamos kovos dėl nepriklausomybės.

Sovietų Rusija kėsina į turkų tautos gerkle ir nugarą, sako Karabekir.

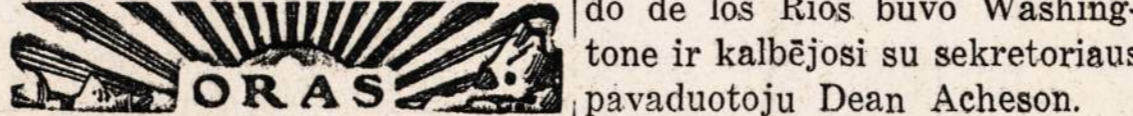
Gerklę jis vadina Dardanelus ir nugarą Kaukazu — Kars sritį ir visas jos apylinkes. Kariškiai pritaria šio generolo nuomonei.

Popiežius pasmerkė totalitarizmą

VATIKANAS, Italija, gr. 25 d. — Vakar vakare popiežius pasakė tikintiesiems kalbą, kurioje pasmerkė visokios rūšies totalitarizmą.

Jis sako, kad totalitarinės valstybės fenzurą naudoja svarbiems faktams nuslėpti, neduoda galimybės gyventojams patirti apie pasaulio įvykių eigą.

Popiežius pataria atsisakyti

Snigs, šaltesnis. Saulė teka — 7:17; leidžiasi — 4:25.

PREZIDENTAS UZDEGĖ KALĖDŲ EGLUTĘ IR IŠVAŽIAVO Į SAVO TĖVIŠKĘ

Žiemos švenčių metu neteko gyvybės 15 asmenų, apie 20 labai sunkiai sužeista

WASHINGTON, D. C., gr. 25 d. — Vakar vakare prezidentas Trumanas uždegė Baltųjų Rūmų aikštelėje paruoštą eglutę. Šia proga jis pasakė pritaikytą kalbą, kurioje pareiškė savo ir viso krašto gyventojų džiaugsmą pasibaigusiu karu. Prie eglutės buvo prisirinkę didokas valdžios tarnautojų ir jų šeimynų būrys. Šiandien ryte prezidentas lėktuvu išskrido į Missouri, kad galėtų šventes praleisti su savo giminėmis.

HARTFORD, Conn., gr. 25 d. — Vakar vakare daugelis šventės žiemos šventės, bet vietos ligoninėj įvyko didelis gaisras, kurio metu gyvybės neteko 15 asmenų. Be to, dvidešimt asmenų labai sunkiai nukentėjo, jų tarpe yra keli ugniagesiai. Gaisras kilo, kai buvo uždegta šventėms paruošta eglutė. Jis liepsnojo iki vidurnakčio. Daugelis neteko gyvybės, kai iš degančio namo šoko žemyn.

NUKENTĖJO ŠVENTĖJE NEDALYVAVUSIEJI

Gaisro metu nukentėjo daugelis ligonių, kurie negalėjo eglutės pamatyti.

Ligoninėje kilęs gaisras tuojau praplito į kitus kambarius, kuriuose gulėjo judėti negalintys ligonys. Niekas nesuskubo jų išgelbėti, todėl jie ir žuvo liepsnose.

Viena slaugė skubėjo gesinti pradėjusį liepsnotį papuoštą medį, bet gaisrui gesinti prietaisai buvo per silpni, liepsnos pasklido viena akimirka.

PREZIDENTAS DOVANOJO BAUSMĖS

Kalėdų švenčių metu prezidentas Trumanas dovaną dovanavo daugeliui nusikaltėlių, kurie buvo nuteisti ilgiam mirties kalėti.

Prezidento amnestija liečia tuos kalinius, kurie karo pradžioje savo noru stėjo kariuomenėn ir joje klusniai tarnavo.

Iš kalėjimo paleistas kareivis galės pasinaudoti šia amnestija, jeigu jų viršininkai duos tinkamus paliūdinimus. Ja pasinaudos apie 2,000 asmenų.

JUDĖJIMAS STOTYSE LABAI DIDELIS

Visuose susisiekimo centruose, ypačingai geležinkelio stotyse, šiomis dienomis susikimšimas buvo labai didelis.

Valdžia ir geležinkelių valdyba stengėsi duoti progos kariškiam laikui grįžti namo, bet visų išvežti negalėjo.

Keli tūkstančiai kareivių šventes privalės praleisti Pacifiko pakraščiuose stoviniuose laivuose.

Prancūzų užsienio reikalų ministras veda Nancy Broel, savo štabo šefę, vienintelę prancūzų moterį diplomatę.

Graikai prašo britų nuimti suvaržymus Anglijos bankuose gulintiems graikų pinigams.

Vėliausios Naujienos

— Gen. Marshall vakar pietavo su gen. Chiang ir jo žmona, jie du kalbėjosi apie padėtį krašte. Gen. Chiang vakar taip pat minėjo jo pagrobimo sukaktuves.

— Kinijos komunistai reikalauja, kad gen. Chiang įsakytu tuojau sustabdyti karo veiksmus visame krašte. Jie nori, kad valdžios kariuomenė nesistų kareivių į Mandžiuriją.

— švenčių proga 260 asmenų neteko gyvybės, daugelis žuvo dėl trafiko.

— 170,000 kareivių turėjo praleisti Kalėdas uostuose, nes nebuvo traukinių namo juos parvežti.

— South Carolina valstijoj susidūrė du traukiniai, 7 asmenys užmušti.

— Mrs. Patton lėktuvu vakar jau parsiskrido į J. Valstybes.

Tariasi dėl atominės bombos

LONDONAS, gr. 25 d. — Maskvoj ministrai neturi laiko šventėms, šiandien po pietų jie ir vėl susirinko.

Ryte Amerikos ir britų ministrai tarėsi su savo pareigūnais, kalbėjosi su valdžiomis telefonais.

Vakar paskelbti susitarimai dėl taikos sutarčių procedūros, bet šiandien tariasi dėl atominės bombos ir kitų reikalų.

BEVIN TARĖSI SU PRANCŪZŲ AMBASADORIU

Kinijos ministeris Maskvoje jau informavo Amerikos ir britų ministerius, kad jo valdžia pritaria padarytiems nutarimams.

Šiandien ryte britų ministeris Bevin priėmė prancūzų ambasadorių Catroux, kad galėtų patirti prancūzų nusistatymą dėl sutarčių procedūros.

Sekretorius Byrnes telefonavo į Washingtoną, pranešdamas apie konferencijos eigą.

STALINAS SURUOŠĖ DIDELE PUOTĄ

Vakar vakare Stalinas iškėlė didelę puotą vienuolikai J. Valstybių ir tokiam pačiam skaičiui britų pareigūnų.

Stalinas davė sekretoriui Byrnes pasirinkti filmą, šiam parūpų pamatyti, kaip sovietų propagandistai vaizduoja rusų kovas su Japonija.

Visą vakarą Stalinas buvęs labai draugiškas sukviesiems svečiams. Išgerta nepaprastai dideli kiekiai degtinės ir kitokių gėralų.

N. Zelandijos premjeras siūlo sudaryti 10 valstybių komisiją Japonijai valdyti.

— Maršalas Vorosilovas Kalėdų proga davė Vengrijos vaikams šimtą svarų sviesto, vieną toną miltų ir du vežimus popieriaus.

LIETUVIŲ RATELIAI

KUR LIETUVIO TĖVYNĖ ŠIANDIEN?

Gi ten, kur j's gyvena, kur užkruta sau kasdieninę duoną, kur apsidengia šilais rūbais. Ten, kur turi pastogę, ramius, švartus namus, savo mielą šeimą, artimus žmones. Ten brolio lietuvių tėviškė, kur sunki vargų našta nespaudžia nugaros ir bėdos ir vargai nesiopina krūtynės.

Lietuviai didžiavosi bočių žeme; samanota bakužė jam buvo maloni, nes jis ten gimė, augo ir dalinosi džiaugsmiais ir nuiludimais su giminėmis ir draugais. Bet šiandien ir ta bakužė nebėra užtikrinta jam.

Tūkstančiai lietuvių žuvo baisiam karui siaučiant. O kitus tūkstančius ištrėmė į giliają Rusiją; ištrėmė be niekieno — tik todėl, kad jie buvo lietuviai, kad turėjo įtakos savo bendrijose, kad tarnavo valstybei. Ir ten ištrėmimo pagalbos ir užtarnavimo ne iš kur nesulaukia. Ir vargsta jie — vyrų be žmonių, vaikai be tėvų. Tai kur jų tėvynė? O ir pasilikusių lietuvių ar yra užtikrintas likimas?

Po susirinkimo šurum-burum ir pašnekos.

— B. Putrimas, pirm.

Naujų Metų Sulaukti Šokis

Rengia Cicero Lietuvių Našlių Klūbas panedėlio vakare, gruodžio 31 d. 1945 m., Demokrato svet., 4802 W. 16th st., Cicero, Ill.

Gera muzika šokiams, užkandžiai visiems dykai.

Kur smagiai laiką praleisit, jei ne su našliais ir našliukėmis? Jie visuomet mandagiai priima svečius ir gardžiai pavaišina, ir dar komitetas žada prie alaus parūpinti kokių nors gardumynų.

Visi našlių simpatikai ir draugai kviečiami su mumis linksmai laiką praleisti. Įžangos tiketai tiketai 50 centų.

— Kviečia Rengimo Komitetas.

Laiškas iš Lietuvos

Sį laišką gavo gruodžio 19 d. B. Putrimas, 4450 S. Rockwell St.

1945 IX 18. Alkočiškis, Utena Brangus Baly:

Sveikinam, brangus Baly, jus ir jūsų visą šeimą, linkėdami sveikatos ir gero pasisekimo jūsų darbuose. Rašom jums laiską su nekokia žinia, — jūsų brolis Kazys mirė staigia širdies liga 1944 m. balandžio 20 dieną, palikdamas mus vargstantčius. Taip pat nuosirdžiausiai sveikina jus visus, jūsų motina. Ji dar sveika ir gyva. Mes sužinojome, kad jūs s'untėt laiską pas Petrą Kraučionį ir klausėt apie mus. Mes nuo jo jokios žinios negavom ir rašom laiską po senu adresu. Mes gyvename toje pačioje vietoje, kaip ir gyvenom, tad prašom rašyti laiskus pas mus, kurių jūsų motina ir mes nekantariai laukiame, kai sužinojom, kad galima susirašinėti. Daugiau žuo tarpu neturim ko rašyti. Kai gausim laiską nuo jūsų, tai stengsimės parašyti daugiau ir ausisim Kazio laidotuvių fotografiją.

Tad sudiev, likit sveiki. Jūsų brolienė Antanina Putrimienė.

101 Metų Jaunavedis Mirė

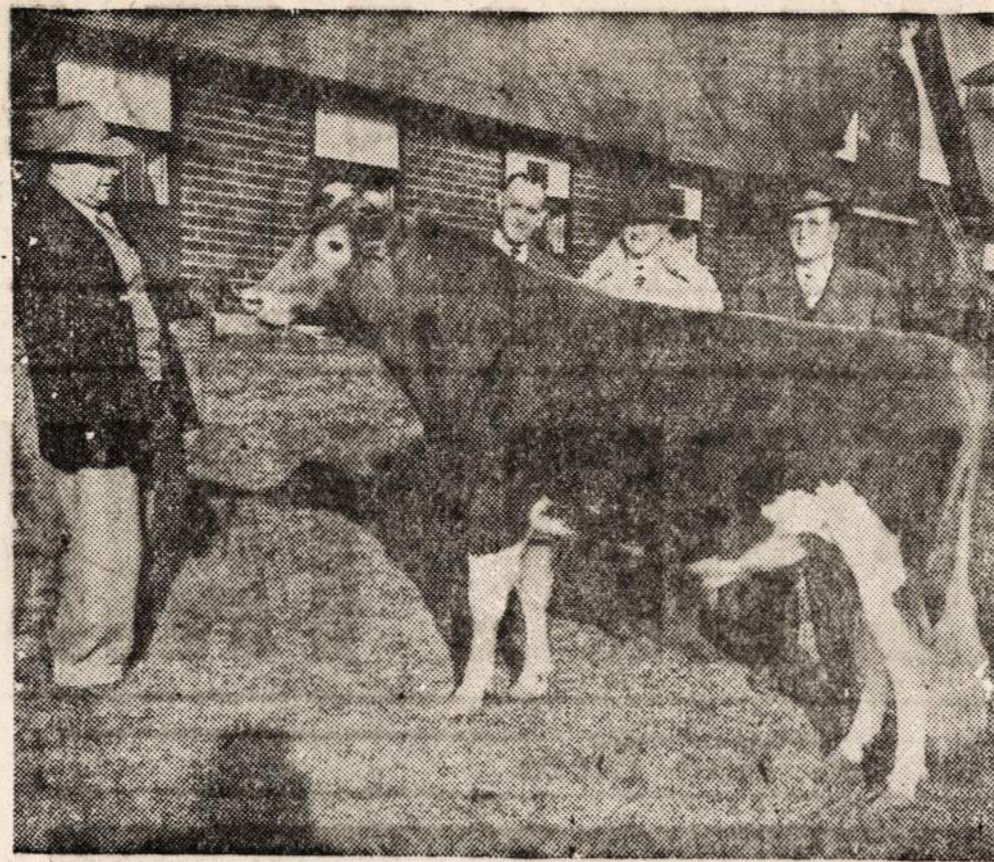
RACINE, Wis. — James Augustus Cooper praėjusį birželio mėnesį apsidė, nors jau buvo 101 metų senumo. Matomai vyras dar jautė stiprus. Jisai pareiškė, kad išgyveno taip ilgai dėka gero užsilikimo ir ilka geros degtinės.

Betgi praėjusį pirmadienį jį rado negyvą jo draugas Kay Johnson. Doktorai sako, kad Cooper mirė dėl širdies atakos; pavargusi širdis nebeatlaikė.

Cooperio žmona, kurią jis vedė praėjusią vasarą, paskutinėmis dienomis buvo susižeidusi ir dabar gulė ligoninėje. Moteris yra 62 metų senumo.

Gruodžio 20 dieną rasta užmuštas automobilis Ray Gordon Beh, 34 metų, kurio farma susisiekiama su Henry Ford II farma. Galvažudystė buvo papildyta arti miestelio Holland, Mich. Praėjusį šeštadienį pabėgęs iš kariuomenės kareivis Robert F. Smith prisipažino, kad jis užmušė Beh'a. Smith gyvena Chicagoje adresu 4418 Greenwood avenue.

Pirkite laimėjimo Bonus

NAUJIENŲ-ACMF Telephone Pasaulio brangiausias Guernsey veislės bulius, kurį Charles G. Lang iš Glen Arm, Mo., nupirko už \$37,000.

PAIEŠKOJIMAS GIMINIŲ IR DRAUGŲ AMERIKOJE

P-nui Naujienų Redaktoriui: Maloniai prašau Tamstą paskelbti Naujienose sekantį skelbimą, ir jeigu atsiųskite giminaitis, atiduot šį laišką.

Aš Bertausius Petras, gyvenęs Lietuvoj Kunigiškių kaime, Užvenčio valsčiuj, šiaulių apskrityje, prašau atsilipti giminės esančius Amerikoje. Prieš karą mano dėdės Deveikiai gyvenė Cicero, Ill., 1518 So. 48th Ave. Bet šis antrašas rašomas iš atminties, tai gali būti ir netikras. Kiti dėdės Bertausiai gyvenė Philadelphia, Pa.

Aš Bertausius Petras rašau tamstoms, mano dėdės, šį laišką ir Linkiu tamstoms viso gero gyvenime.

Toliau pranešu tamstoms, kad tamstų sesuo, o mano motina 1944 m. kovo mėn. mirė. Palaidota Užvenčio kapinėse.

Aš su žmona ir vaikais gyvenu Vokietijoje; turiu 2 vaikus, Bronę 4 metų ir Liudą 3 metų. Esame sveiki, išlaiko mus Raudonasis Kryžius. Brolis Kazys taip pat gyvena Vokietijoje; žmona ir vaikai sveiki, o jis pats serga džiova. Gulė ligoninėj, bet visos rodyklės rodo į gerą: tur būt pasveiks.

Sesuo Stasė liko Lietuvoj su visa savo šeima, bet šiandien apie jos likimą nieko nežinome. Bet aš manau, kad jos ir šeimos jau ant šios žemės nėra. Apie tamstų brolių Juozą ir sesutę Veroniką taip pat nežinau nieko, tik tai žinau, kad jie liko Lietuvoj, tai ir jų padėtis šiandien apvertkinta.

Jeigu gali, prašau atsiskirti lietuviškų laikraščių ir knygų, nes mes spaudos labai mažai turime.

Pranešu, kad mūsų gyvenimas labai skurdus ir prieš akis

ateitis stovi dar skurdesnė. Prašau parašyti apie save ir gal susirašot su Lietuva. Rašykite ir Lietuva visiem giminėm. Jei neatsakys, žinosite, kad jų nėra. — G. Bertausius, 1945-XI-28.

Bertausius Petras, 2511 D.P. Assembly Centre, Celle, Germany, 800 Control Unit, BAOR (via Great Britain.)

Paieškojimas Giminių Ir Draugų Amerikoje

Ona Bereikienė, kilusi iš Pajavonio valsčiaus, Vilkaviškio apskrityje, o dabar gyvenanti Vokietijoje, ieško savo seserų gyvenančių Chicagoje, Agotos Steponaitienės ir Marytės Marcinkevičienės, taipgi brolio Petro Bobelio, kuris gyvena Baltimorės mieste.

I šį paieškojimą prašau atsilipti šiuo adresu: Alfonsas Ješunas, Luger R.T., Phillips, Wis.

Paieško giminių Amerikoje

Giminės Europoje prašo susipažinti su Bernarda Lucas.

Zinančiai ieškoma asmenį prašomi informuoti apie jį Foreign Service Department of the American Red Cross, 529 South Wabash Avenue, Chicago 5, Illinois — phone Wabash 7850, Ext. 370.

REMETTE TUOS, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE"

POVILAS PALIAKAS gyvenė 2501 W. 46th St.

Mirė gruodžio 24 d., 1 val. popiet, 1945 m., sulaukęs pusės amžiaus. Gimė Liet., Pajavonio apskr. ir parap., Naušėdos kaime. Amerikoje išgyveno 34 metus.

Paliko nuliūdę: 3 broliai: Mykolas ir jo moteris Ona ir jų šeima; Kazimieras ir Petras; sesers vaikai: Bruno, Joe ir Charles Kauciai; teta Anešė Bagauskas ir daug kitų giminių ir draugų. Lietuvoje paliko brolis Antanas ir sesuo Ona Lepeška ir jų šeima.

Kūnas pašarvotas Liulėvičiaus kopl., 4348 So. California Ave. Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, gruodžio 27 d., 8:30 val. ryto iš kopl. į Nekalto Pras. Pan. šv. parap. bažnyčia, o po gedulinių pamaldų bus nulydėtas į Sv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Povilo Paliko giminės draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.

Nuliūdę lieka: Broliai, Sesers Vaikai ir Teta.

Laid. Direkt. J. Liulevičius. Tel. LAFAYETTE 3572.

PETRAS MIKALAJUNAS (SMITH) 4454 So. Rockwell St.

Mirė gruodžio 24 d., 11:30 val. ryto, 1945 m., sulaukęs pusės amžiaus. Gimė Liet., Pajavonio apskr. ir parap., Naušėdos kaime. Amerikoje išgyveno 36 metus.

Paliko nuliūdę: moteris Ona po tėvais Baniutė, dukte Eleonor Koncevic ir jos vyras Aleks, 2 sūnūs Raymond ir Walter, jo žmona Adelle ir anūkas James, dėdė Stanislovas Budavice ir jo šeima, teta Mrs. Labanuskas ir jos šeima; dėdė Mikalajunas ir jo šeima ir daug kitų giminių ir draugų.

Kūnas pašarvotas J. F. Eudeikio koplyčioje, 4330 South California Ave. Laidotuvės įvyks penktadienį, gruodžio 28 d., 8:30 val. ryto iš kopl. į Nekalto Pras. Pan. šv. parap. bažnyčia, o po gedulinių pamaldų bus nulydėtas į Sv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Petro Mikalajuno giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.

Nuliūdę lieka: Moteris, Dukte, Sūnai, Dėdė ir Teta.

Laid. Direkt. J. F. Eudeikis, Tel. YARDS 1741-42.

URBA Gėlės Mylantiems Vestuvėms, Bankietams, Laidotuvėms, Papuošimams.

GĖLININKAS
4180 Archer Avenue
Phone LAFAYETTE 5800

Siunčiam Gėles Telegramu ir Visas Pasaulio Dalis

LOVEIKIS
KVIEKININKAS
Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams
3316 SO. HALSTED ST.
Tel. YARDS 7308

SUSIRINKIMAI

NORTH SIDE.—BALF 4-to Street. riauš sandėlis priima drabužius, keičia maistą, muilą ir avalynę kasdien nuo 4-4os val. po pietų iki 8-8os val. vakaro. Sandėlis Seseru namas, 1641 Wabansia Ave.

BRIGHTON PARK
BALF 3-tas skyrius dar vis priima drabužius dėl nuo karo nukentėjusių lietuvių, bet vajuš baigsis su paskutine d. šio mėnesio. Taiigi kas dar turite drabužių, avalynės ir blanketų, tai malonėkite atnešti į stotį 4401 So. Mozart St arba pasaukti LAFAYETTE 2973, o mes paimsimė jūsų auką: Valandos 7 iki 9 v. vak. Pirmad. ir Antrad.

UTENISKIŲ DRAUGISKO KLUBO susirinkimas įvyks gruodžio 27 d., 7:30 val. vakaro, 4500 S. Talman Ave., Vingeliausko svet. Visi nariai prašomi būti susirinkime; bus renkama valdyba 1946 m.
VALDYBA.

A. B. PETKUS
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

6812 So. Western Avenue
TELEFONAS GROVEHILL 0142

1410 South 50th Avenue
TELEFONAS CICERO 2109
CICERO, ILLINOIS

KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

STEPHENS
★ ★ ★ FUNERAL HOME

7918 SOUTH PARK AVENUE TRIANGLE 3055
Zentas, Lietuvis—Adolpas Ivan (Ivanauskas) ir Jo Žmona Sarah Stephens Ivan Suteiks Jums Geriausį Patarnavimą.

John F. Eudeikis
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

4605-07 So. Hermitage Ave.
Visi Tel. YARDS 1741-1742

4330-34 So. California Ave.
Telefonas LAFAYETTE 0727

DYKAI KOPLYČIOS VISOSE CHICAGOS DALYSE

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

NARIAI
Chicago's Lietuvių Direktorių Asociacijos

Ambulance Patarnavimas Dieną ir Naktį
★ TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

MAŽEIKAS
3319 LITUANICA AVENUE

EVANAUSKAS
Phone YARDS 1138-1139

LACHAWICZ IR SUNUS
TEL. CANAL 2515 PULL 1270 COMMODORE 5765
2314 WEST 23rd PLACE 10756 SO. MICHIGAN AVE.

L. BUKAUSKAS
10821 SO. MICHIGAN AVENUE Phone PULLMAN 9661

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVENUE Phone YARDS 4908

J. LIULEVIČIUS
4348 SO. CALIFORNIA AVENUE Phone LAFAYETTE 3572

P. J. RIDIKAS
3354 SO. HALSTED STREET 710 WEST 18th STREET
Telephone YARDS 1419

I. J. ZOLP
1646 WEST 46th STREET Phone YARDS 0781

Chicago's Draugijų Klubų Valdybos 1945 Metams

LIETUVIŲ KEISTUČIO P. KLŪBO VALDYBA 1945 METAMS: Pirm.—A. K. Valukas, 4316 So. Lake Park Ave., ofiso tel. Atlantic 9435 rezid.—Oakland 8937; Vice-pirm.—Frank Jakavičius, 3531 5th Av.; Užrašų rašt.—Lucille S. Dagis, 2902 W. Pershing Rd., Lafayette 8120; Izdo glob.—Petras Alisuskas, 3145 W. 40th Pl., Lafayette 7521; Marsalka—Jonas Dimša, 3347 So. Lithuania Ave.; Ligonijų prižiūr.—John Atkočaitis, 5104 Archer Ave. ir Stanley Dombrou, 4507 S. Whipple St.; Kontr. komisija—J. Kundroška, K. Aleksionas, A. D. Kaulakis, P. Petkus, J. Šimbel; Koresp.—Frank Puleikis. Susirinkimai įvyks kas pirmą sekmadienį kiekvieno mėnesio, 2417 W. 43rd St., pp. Rudauskų svetainėje.

HUMBOLDT PARK LIETUVIŲ POLITIKOS KLUBO VALDYBA 1945 METAMS. C. Kairis—pirm. 3031 N. Park Side Ave., tel. Berkshire 7406; M. Cepulevič—vice, pirm. 3327 W. Le Moine St., tel. Spaulding 7903; A. Lungevič—protok. rašt., 1814 Wabansia Ave., tel. Humboldt 2285; S. Buneckis—finansų rašt., 3327 W. Le Moine St., tel. Spaulding 7903; M. Popiera—kasierius, 1701 N. Pulaski Rd., tel. Albany 9236; A. Kuprevič—marsalka, 3327 W. Hirsch St. Klubo mitingai atsibūna kas trečią trečiadienį 8 val. vakaro, 3600 W. North Ave., Chicago.

LIETUVISKOS TEATRALIOSKOS DRAUGYSTĖS RŪTOS NO. 1 VALDYBA 1945 METAMS: Anna Alenunas—pirm.; Antanas Mitrauskas—pirmin. pageib.; Frank Opulskas—nut. rašt., 3949 S. Artesian Ave.; Thomas Salkauskas—fin. rašt.; Margaret Karis—kasos pageib.; Justin Yuskenas—kasierius; Tadas Selickas—duru sargas; Tadas Selickas—ligonių lankytojas; Joseph Bartkus—lekt.; Elizabeth Tamson—teisėjo rašt.; Frank Opulskas—korespondentas.

CHICAGOS LIETUVIŲ SUVALKIEČIŲ DRAUGIŲ VALDYBA 1945 METAMS: Pirminkas—John Puniška, 2605 W. 43rd St., Tel. Lafayette 9623; Vice-pirm.—A. Grygel, 2919 W. 65th St.; Nuta, raštininkas—Wm. Esmont, 4255 So. Rockwell St.; Finansų-rašt.—M. Carter, 4342 S. Campbell Ave.; Izdininkas—A. Endzulis, 5610 S. Maplewood Ave.; Choro pirm.—Wm. Krišcinas, 7136 S. Richmond St.; Koresp.—Ona Svirnickas, 7202 S. Fairfield Ave. Susirinkimai įvyks kas ketvirtą pirmadienį mėnesio, 7:30 valandą vakare, Hollywood svet., 2417 W. 43rd St.

9-TO WARDO LIETUVIŲ DEMOKRATŲ KLUBO VALDYBA 1945 METAMS: Pirm. S. Dambro, 56 E. 101 St.; 1-mas vice-pirm. P. Nadvaras, 109 W. 109 St.; 2-ras vice-pirm. J. Pivarunas, 22 E. 101 Pl.; Prot. rašt. A. Laurutanas, 10530 Indiana Ave.; Fin. rašt. B. Liutkevičius, 134 E. 110th St.; Kasierius K. Dragelis, 10734 S. Wabash Ave.; Kasos glob. O. Nadeirienė, 109 W. 109th St.; Kasos glob. T. Jankauskas, 149 E. 115th St.; Marsalka J. Lobzontis, 10806 So. Wabash Ave.

SIMANO DAUKANTO DRAUGIŲ VALDYBA 1945 METAMS: Wm. Krišcinas, pirm., 7136 So. Richmond Street, tel. Hemlock 10467; Jul. Racevici, pirm. pageib., 3622 S. Parnell Ave.; P. Killis, nut. rašt., 3347 S. Lithuania Ave.; A. Kaulakis, fin. rašt., 3261 S. Halsted St., tel. Victory 0399; A. J. Zalatoris, izdininkas, 8939 So. Bell Ave., tel. Beverly 1385; J. Malinauskas, kontr. rašt., 6531 So. California Ave.; P. Juozapavičius, izdo glob., 3210 S. Lowe Ave.; A. Vilkis, knygynius, 3232 So. Emerald Ave.; K. Valaitis, marsalka ir ligonių lankytojas, 3628 So. Union Ave.; Dr. J. P. Poška, draugijos daktaras-kvotėjas, 3133 So. Halsted St., tel. Victory 3687. Susirinkimus laiką kiekvieno mėnesio pirmą sekmadienį, 12 val. dienos, Liet. Auditorijoj, 3133 S. Halsted St.

Uteniškų Klūbas

Utenos Apskričio Draug. Kl. priešmetinis susirinkimas įvyks gruodžio 27 dieną 7:30 val. vakare; Vingeliausko salėj, 4500 S. Talman Ave.

Susirinkimas bus vienas iš svarbiausių, kadangi bus renkama valdyba 1946 metams. O juk ne paslaptis, kad klūbo gerovė priklauso nuo valdybos. Tamstų dalyvavimas labai svarbus, nes bus svarstoma daug svarbių reikalų; taipgi bus komiteto raportas Uteniškų klūbo delegatų iš Amerikos Lietuvių Kongreso. Išgarsite visus komisijos raportus, taipgi sužinosite, kas įsirašė naujais nariais į klūbą.

Prašome atsivesti naujų narių į klūbą įsirašyti.

SET YOUR QUOTA NOW IN THE GREAT VICTORY LOAN

ROAD TO VICTORY! PIRKITE LAIMEJIMO BONUS

Su Jeep'u ir Palapine

(KARO IŠPŪDŽIAI IS EUROPOS)
ANTANAS VAIVADA

(Tęsinys)

"Well, wherever you're going, good luck fellows. Show those Heinies a couple of things." Ir pridūrė, nevykusiai bandydami pajaukauti, "Hope you get to meet them first, instead of them meeting you!"

Trėkas nuvažiavo ir pasikalbėjimas nutrėko. Pasilikom prie bulvaro stovėti, įbridė į sniego pusnį. Visas kelias buvo nuklotas sukietėjusio sniego ir ledo, ir nepavydėjom vairuotojams. Buvo, be to, labai šalta, o armija neaprupina atvirų trokų apšildymo patogumais.

Ta virtinė, nenutrėkstanti, nesustojanti virtinė trokų važiavo per Metz'ą tą naktį ir sekancią dieną, ir antrą naktį. Kiekvienas trokas buvo pilnas kareivių. Atrodė, kad milžiniškam konvojui nebus galo. Vienai divizionai pravažiavus, važiavo kita. Kai pirmą naktį pasibaigė trokai, tai važiavo jeep'ai šokinėdami ant kelio nelygumų. Jiems pasibaigus atžvangėjo didžiuliai traktorai. Jie tempė patrankas — didžiulius howitzerius, laibas ir aukštas priešlėktuvinės patrankos arba mažas ir vikrias ilganosės priešlėktuvinės patrankės. Priešlėktuvinės patrankos buvo iškeltos į dangų, nes kur tai tolyje sukinkėsi nežinomi lėktuvai. O jeigu ir nesisukinkė, tai buvo galima užtikrinti, kad netrukus pasirodys.

Vietomis į patrankų ir trokų tarpą įsispraudęs važiavo šarvuotas žvalgybinis automobilis arba mažas tankiukas. Vėliau atidundėjo ir didžiuliai, sunkieji "Sherman" tankai, "Patton'o beibės", kurie atlikdavo jam

sunkiuosius uždavinius. Konvojais nesuskaitomi ratai ledą nutirpdė, bet tankai smarkiai slidinėjo, malė į šmotelius kelio asfaltą, ir traukė priekini nesustodami. Pranykę valandėlei už bulvaro užsisukimo, jie traukė garsios Moselle upės pakrantiu, o išvažiavę ant plento dardėjo ir užė į šiaurę atidarę pilnai motorus. Viskas, rodos, visa Amerikos armija, traukė į tą pusę. Į Thionville, į Luxemburgą, o iš ten į nežinią, į kalnuotą Belgiją ir miškais apžėlusius Ardennes kalnus, kur vis didėjančiu ratu į Belgiją siautė vokiečiai.

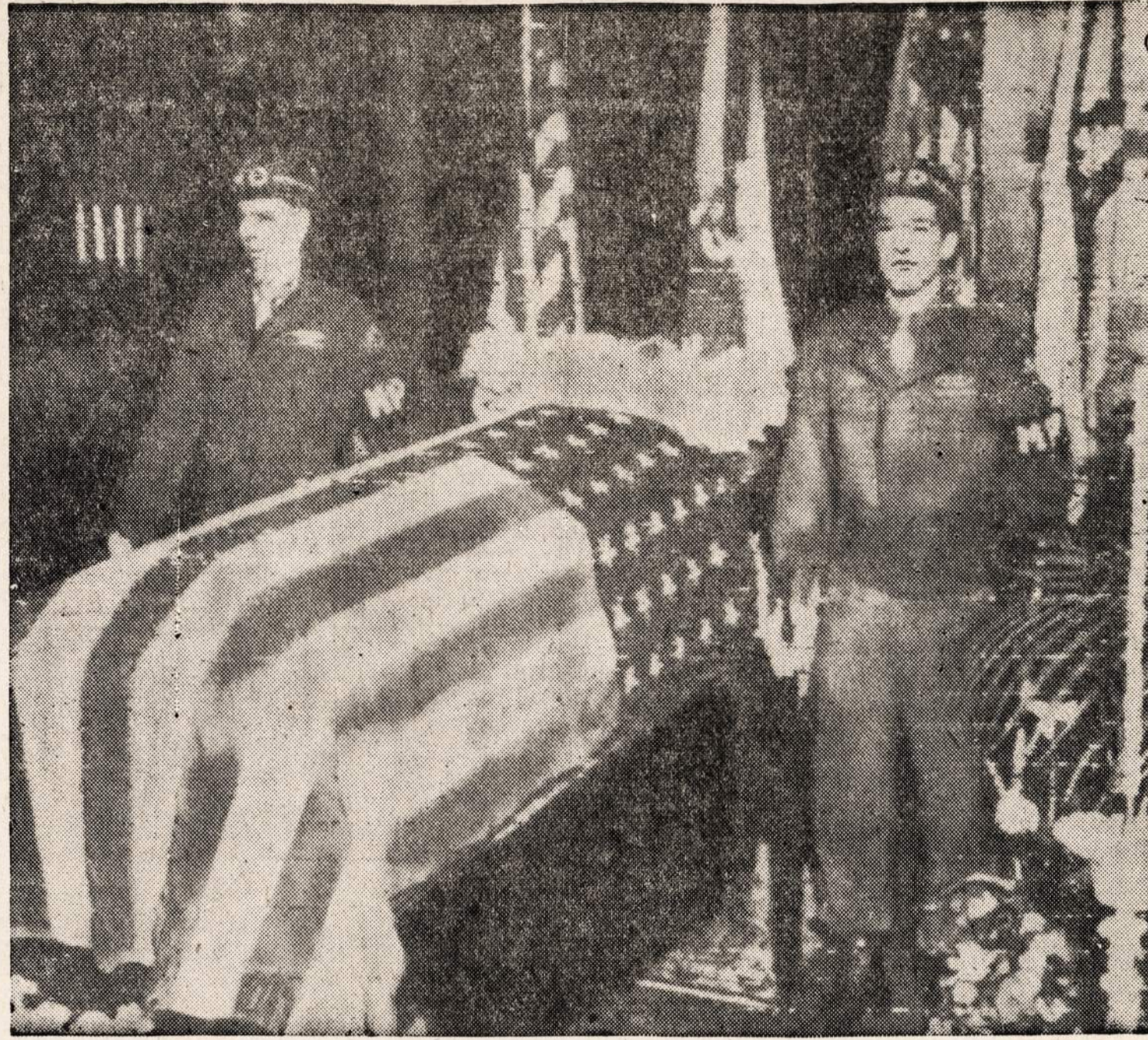
Kiekvienas galėjo matyti, kad vyksta didelis kariuomenės mėtymas — ir sargybiniai, ir prie jų susispietę būreliai žiopsojų, ir nusigandę vietos civiliniai gyventojai, kurie sekė į dėjimą iš savo butų pro plyšius langinėse. Nereikėjo didelio žinojimo suprasti, kad čia amerikiečiai reaguoja į vokiečių puolimą, ir reaguoja didžiulėmis spėkomis. Mums ypač šildė širdis žinojimas, kad čia važiuoja Trečiosios Armijos daliniai, ir kad juos mėto generolas Patton, mūsų paprastai vadinamas vardu, "The Old Man" arba "Georgie". Nevadinom jį taip todėl, kad būtume jį perdaug mėgė, bet kažin kodėl tie vardai prigiję.

Niekas neatėjo mus painformuoti, kad Patton ir Trečioji Armija yra siaučiami į prasiiraužimo rajoną, bet tą jautėme iš pakilusios, lyg ir šventadienės atmosferos, kurioj judėjimas vyko. Visame kame jautėsi Patton'o planavimas ir Patton'o ranka. Retas kuris kareivis žinojo kur jis važiuoja, bet buvo tikras, kad važiuoja ne be tikslo, ir kad svarbu negaišioti ir nuvykti į vietą laiku. Kiekvienas buvo tikras, kad anam gale jo laukia kas nors dramatiško. Jis atkartotinai žinojo iš praecities, kad jei Patton'as ką planuoja ir daro, tai visuomet galima tikėtis didelių įvykių.

Todėl, nors baimė ir skubi širdį ir gniaužė kvapą, bet nerimas ir nekantrumas skatino jį skubėti, nelukeriuoti. Ta atmosfera netrukus persimetė ir į visą Metz'o miestą. Tai buvo rezultatas ne vien Amerikos jėgos parodymo, bet ir Patton'o asmenybės, kurią ir civiliai jautė tuose konvojuose, jų tvarkingam riedėjime į frontą ir galinguose tankuose, kuriuos daug mūsų matė vairuotojai mikliai manevravo.

2. Patton'as mokėjo įkvėpti pasitikėjimą ir kiekvieną planuotą žygį padaryti labai išpūdinę. Jis mokėjo uždegti entuziazmą.

Metz'e palikti vienetai jautėsi lyg nuskriauti, kad Patton'as

Gen. Patton kūnas Heidelberge. Iš ten jis buvo išgabentas į Liuksemburgą, kur tapo palaidotas su militarinėmis ceremonijomis.

juos aplenkė. Jisai mokėjo įskiepyti ir pasiryžimą, nes kiekvienas iš praecities gavo patirti, kad nors jisai kareiviams stato didelius reikalavimus — jie yra įvykinami. Daug kur yra susidarę išpūdis, kad Patton'as paprastai imdavo didelius šansus ir rizikuodavo ne vien divizionais, bet ir visa armija. Bet taip iš tikrųjų nebuvo. Jisai buvo karo ekspertas, kuris buvo karą nepaprastai giliai išstudijavęs. Tai buvo jo profesija, jo pašaukimas ir jisai tikrai tuo interesavosi. Kariauti ar mūšį planuoti jam buvo taip prigimta, kaip ir kvėpuoti. Jisai, be to, gerai žinojo ką kareivis ar tankas gali padaryti, o ką ne, todėl nors dažnai reikalavdavo beveik maksimumo, jisai niekad nereikalavdavo negalimo. Jisai mokėjo tuojau apčiuopti problemas branduolį ir nepaskęsti smulkmenose.

Todėl, kai jo planai buvo vykkinami, beveik kiekvienas kareivis, detalių nežinodamas, jautė visame užsimojime vieningumą. Jautė, kad virš visko budi aklykos akys, ir kad viską kontroliuoja stiprios ir patyrusios rankos. Beveik kiekvienas kareivis ėjo į mūšį išitinkęs, kad jisai yra būtinas planui įvykinti, ir kad jam yra pavesta tam tikra rolė, todėl svarbu būtų vietoj paskirtu laiku tai rolei atlikti. Kareiviai Patton'ui turėjo visiška pasitikėjimą. Jie tikėjo, kad, kaip paprastai, jisai žino ką jisai daro, kad viską kad yra rūpestingai paruošęs ir kad nepaliko spragų. Kareiviuose jisai lengvai sužadindavo jausmus, kuriems sukelti daugelis kitų karo vadų turėdavo sunkiai padirbėti.

Kai Trečioji Armija prasiveržė Prancūzijoje ir už poros mėnesių apsisotjo Vokietijos pasienyje, tai jos nariai aiškiai pamatė kaip Patton'as veikia. Pažvelgę atgal pažiūrėti kas atlikta — kad Prancūzija perpiauta pusiau, kad Paryžius jau laisvas ir vokiečių armijos palikę tik šipuliai — jie turėjo net šukterėti kaip paprastas, geriau pasakius — kaip naturalus ir loģiškas buvo jo planas tam atsiekti: po prasiveržimo prie St. Lo patraukti į pietus, nuoduoti, kad eina į Paryžių, bet faktinai atkirsti Brest'o pusiasalį, ir tada eiti tiesiai į Vokietiją, pasinaudojant Loire upę dešiniam Trečiosios Armijos šonui apsaugoti. Supratę kaip viskas įvyko, mes visi palikom karo ekspertais. Linguodami galvas tvirtinom, kad kitaip ir būti negalėjo — vokiečių armija juk buvo sukoncentruota Paryžiaus rajone, tad geriausia ją apskulti, suardyti jai susisiekimą užpakalyje, ir tada lengvai apsidirbti su atskirais sudemoralizuotų vokiečių vienetais? O jeigu skeptikas paklausdavo, na, o jeigu vokiečiai, nelaukdami

pranyko ir atsirado pasitikėjimas, kad tasai "Old Man" dalykus pataisys. Gal jam nepasiseks vokiečius tuojau išvyti, bet jie bent negalės laisvai pasipilinti po visą Belgiją ir Prancūziją ir, be to, mūsų garnizonui nereikės Kalėdoms skubiai iš

čia vėl pasireiškė dar viena Patton'o ypatybė. — mokėjimas įskiepyti visiems jausmą, kad ir menkiausias kareivis — kiekvienas asmeniškai prisidėjo ir protu ir praktiškai laimėjimui atsiekti. Dalinai, gal dėl to, Trečiosios Armijos nariai kitiems kareiviams atrodė pagyru puodais, ir, pavyzdžiui, Pirmosios ar Septintosios Armijos nariai, kurie kariavo šale Trečiosios, "tretrininkų" labai nemėgsta. Pamėgdžiodami savo vadą, kurio dangus kuklumo neapdovanojo, jie pasakodavo visiems, kas tik norėdavo klausyti, kaip ekspertiskai Trečioji Armija žygius atlieka ir kaip bevik ji viena karą Europoj laimėjo.

Grįžtant valandėlei prie dvasios stovio Metz'e, kai kareiviai pajuto, kad Patton'as ir jo armija maršuoja į šiaurę situacijai tvarkyti, kelių dienų netikrumas beveik momentaliai

Metz'o kraustyti. Galėsim toliau tęsti nuobodų, bet kruviną ir triukšmingą miesto fortų likvidavimą su artilerijos pagalba. Žodžiu, dalykai ėmė normalėti. Ir civiliai gyventojai nustojo drebėti, kad staiga iš nakties mieste pasirodys "puzeriai" — vokiečių tankai. Pradžioj saujelė, o vėliau ir visi grįžo savo namų griuvėsius lopyti. O kai netrukus ir vaikai pasirodė gatvėse, tai atrodė, kad padėtis visai sunormalėjo. Jie vėl ėmė sekioti kareivius ir maldauti: "Cigarette pour papa, bonbon pour mama!" ("Cigaretto papai, saldainio mamai!") (Bus daugiau)

247 Mirtys Kūčių Dieną

Kūčių dieną ir naktį, apskaičiuojama, Jungtinėse Valstijose trafiko nelaimėse žuvo 140 žmonių. Saužudystės, užmušimai, gaisrai ir nelaimės namuose atėmė gyvybę dar 107 žmonių. Daugiausia šitokių mirtimi užsibaigusiu nelaimių įvyko Kalifornijos ir Texas valstijose.

DR. T. DUNDULIS
Praneša savo pacientams, kad apleido Chicago trumpam laikui ir pribus atgal sausio (January) 10 d., 1946 m.

PIRKITE LAIMEJIMO BONUS

MASTER WINDOW SHADE CO.
S. J. Vondrak Tel. Lafayette 4560
LANGAM UZDANGALUS PADAROM ANT UZSAKYMO
FRANKOM LAZDAS... MES NUMERUOJAM IR UZKABINAM
TAVERNOMS, NAMAMS IR MOKYKLOMS VENETIAN BLINDS
1803 WEST 47th STREET (ARTI WOOD ST.)
CASH AND CARRY
nuo 9 ryto iki 5:30 kasdien. Ktv. iki 9 vak. Šeštadienį iki pietų.

Atviros Kojų Žaizdos Gali Būti Išgydytos
Kam kentėti ir nemiegoti per naktis jei jūs galite to išvengti. Pabandykite **BOROCYL OINTMENT**. Jos pagalbė daugeliui žmonių. **BOROCYL OINTMENT** pašalina skausmus, niežėjimą, deginimą ir pagelbsti gijimui. Taipgi vartojamos dėl egzema, nudegimų ir kitų odos ligų. Kaina \$1.50, siųskite Money Orderį arba nuvykite į **BOROCYL CO., 1200 N. ASHLAND AVENUE CHICAGO 22, ILLINOIS, ROOM 550.**

Ekspertų Pataisymų Patarnavimas
Namų ir automobilių radijų, Skalbiklų, Vacuum Cleaners ir t. t.
DARBAS GARANTUOTAS — PAMAM IR DASTATOM
M & G RADIO SERVICE
1949 S. Halsted Street Seeley 2158

Skaitykite Naujienas

TOKSTANČIAI lietuvių yra išblaškyti po visą pasaulį. TOKSTANČIAI jų dabar gyvena Vokietijoje, Olandijoje, Porancūzijoje, Norvegijoje, švedijoje ir kitur. Tarp tų išvietintų (iš savo gimtojo krašto išmestų) lietuvių, galimas daiktas, yra ir Jūsų giminės, Jūsų draugai, Jūsų pažįstami. Jie nori su Jumis susižinoti, susirašyti. NAUJIENOS tiems išvietintiems lietuviams tarpininkauja, — skelbia jų prisiuočiamus paieškojimus giminių ir pažįstamų. NAUJIENOS spausdina raštus žinomų Lietuvos rašytojų ir žurnalistų, kurie vaizdžiai piešia tuos tragingus įvykius, kuriuos teko išgyventi Lietuvai per paskutinius šešerius metus. Sakytuose raštuose pasakojama teisybė apie pirmąją bolševikų okupaciją, šlykščią "liaudies seimo" rinkimų komediją, nežmoniška terorą iki karo pradžios, o pasakui "rudosios okupacijos" periodą.

Skaitydami NAUJIENAS, Jūs patirsite apie tuos Golgotos kelius, kuriais teko keliauti tūkstančiams lietuvių, bėgusių į vakarus nuo jau karto ragauto raudonojo teroro.

NAUJIENOS turi labai įdomių raštų, kurie bus nuolat spausdinami. Nepraleiskite progos tų raštų neperskaite. Tuoj užsiprenumeruokite NAUJIENAS. Chicagoj metams \$8.00; už Chicagos ribų kaina metams tik \$6.00; šešiesiems mėnesiams — \$3.25.

SIŪSKITE ČEKĮ ARBA MONEY ORDERĮ ADRESU:

NAUJIENOS
1739 SO. HALSTED STREET, CHICAGO 8, ILL.

Vardas-pavardė _____
Gatvė _____
Miestas ir valstija _____

A. L. D. D. NARIAI
Phone CANAL 6122
DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį
Rez. 3241 W. 66th Place
Phone REPublic 7868

Ofiso Tel. VIRGINIA 0036
Rezidencijos telefonas
BEVERLY 8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
nuo 1—3 ir nuo 6—8:30 val. vak.
Trečiądieniais pagal sutartį.

DR. I. E. MAKAR
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
10758 S. Michigan Ave.
VALANDOS: nuo 2—4 ir 6—8
Ofiso Tel. PULLMAN 1193
Namų Tel.: PULLMAN 8277

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bldg.
2400 WEST MADISON STREET
Val.: 1 iki 3 popiet, 6 iki 8 vak.
Telefonas SEELEY 7330
Namų telefonas BRUNSWICK 0597

Telefonas YARDS 3146
Dr. V. A. Šimkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
IR AKINIS PRITAIKO
744 W. 35th Street
Valandos: 11—12; 2—4 ir 6:30—8:30
Pirmadieniais tik nuo 2—4 ir
6:30—8:30. Šventadieniais: 11—12.

DR. STRIKOL'IS
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE.
Ofiso val.: nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8
val. išimant Seredos, Šabatos vakarus ir Nedėlias.
Ofiso tel. YARDS 4787
Namų tel. PROSPECT 1930

DR. C. Z. VEZEL'IS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Telefonas YARDS 2246
Valandos: nuo 9 iki 8 vakaro.
Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
NAUJOJE VIETJOJE
2403 West 63rd St.
VALANDOS: 2—4 popiet ir 7—9
vakaro, trečiądieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą.
Telefonas HEMLOCK 7899
NAMŲ TEL. BEVERLY 10211

Kiti Lietuviai Daktarai
Tel. Hemlock 8700. Rez. Pro. 6080
Tel. neatsiliepia — Saus. SEELEY 0434
Dr. Peter J. Bartkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6155 SO. KEDZIE AVE.
VALANDOS:
nuo 2—4 ir nuo 7—9 kasdien.
išskiriant trečiadienį, ir sekmadienį.

Dr. Emily V. Krukas
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LAFayette 3210
Res. Tel. REPublic 0054
Jeigu neatsiliepia —
Saus. KEDZIE 2868
VALANDOS:
Kasdien nuo 1 iki 3 val. popiet ir
nuo 6 iki 9 val. vakarais. Trečiądienio vakarais ir sekmadieniais pagal susitarimą.

Dr. Victor P. Slenikas
PHYSICIAN AND SURGEON
6803 W. CERMACK ROAD
BERWYN, ILL.
Office Phone BERWYN 8823
Residence Phone LAFAYETTE 5151
(Jeigu neatsiliepia — Berwyn 6200)
Valandos: 2—4 ir 7—9 vak. Pirm., Antr., Treč., Penkt. ir Šešt. 2—4 v.

Daktarai Žilvičiai
GYDYTOJAS IR DANTISTAS
Naujoji Vietoj
3246 So. Halsted St.
Telefonas CALUMET 7358

DR. HERZMAN
IŠ RUSIJOS
Gerai lietuviams žinomas per 39 metus kaip patvyręs gydytojas chirurgas ir akušeris.
Gydo staigias ir chroniškas ligas vyrų ir moterų ir vaikų pagal naujausius metodus. X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.
Ofisas ir Laboratorija:
1031 W. 18th St. netoli Morgan St.
Valandos nuo 10—12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vak. kiekvieną dieną, išskiriant šeštadienio vakarą ir nedėliomis.
Tel. CANAL 3110
Rezidencijos telefonas:
Superior 9454 ar CENTRAL 7464

Dr. Charles Segal
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4729 S. Ashland Ave.
(2-ros lubos)
Ofiso Telefonas: YARDS 0554
Jeigu neatsiliepia — Saus. Res. Tel. MIDWAY 2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 v. vak. Sekmad. nuo 10 val. iki 12 diena.

PASIMATYKIT SU STANLEY LITWINU
A P I E J Ū S Ū INSULIACIJOS PROBLEMAS — DABAR Y R A LAIKAS ĮRENGTI SAVO NAMĄ ŽIEMAI

Mes turime išdirbtą reputaciją pilno pasirinkimo A-1 rūšies statko lentų ir namams materialų.
LIETUVIAI SALESMENAI
CARR MOODY LUMBER CO.
STANLEY LITWINAS, Manager.
3039 So. Halsted St.
Tel. VICTORY 1272

PASKOLOS ANT MORGICIŲ — 4% BE KOMISENO
TURTAS \$15,000,000.—ATSARGOS FONDAS \$1,200,000.00
STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
UNDER U. S. GOVERNMENT SUPERVISION
4192 ARCHER AVE. Tel. VIRGINIA 1141
JUSTIN MACKIEWICH, Pres. and Mgr.
Office hours daily: 9 A. M. to 4 P. M.—Wednesdays: 9 A. M. to 12 P. M.—Thursdays: 9 A. M. to 8 P. M.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. Telephone CANal 8500

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:		Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoj.	
\$6.00 per year in Canada		Metams	\$6.00
\$6.00 per year outside of Chicago		Pusei metų	3.25
\$8.00 per year in Chicago		Trims mėnesiams	1.75
3c. per copy.		Dviem mėnesiams	1.25
		Vienam mėnesiui	.75
Užsakymo kaina:		Užsieniuose:	
Chicagoje—paštu:		Metams	\$8.00
Metams	\$8.00	Pusei metų	4.00
Pusei metų	4.00	Trims mėnesiams	2.50
Trims mėnesiams	2.00		
Dviem mėnesiams	1.50	Naujienos eina kasdien išskiriant	
Vienam mėnesiui	.75	sekmadienius, Leidžia Naujienų	
Chicago per išsiuntinėjotus:		Bendrovė, 1739 S. Halsted Street,	
Viena kopija	3c	Chicago 8, Ill. Telefonas Canal 8500.	
Saveitei	18c	Pinigus reikia siųsti pašto Money	
Mėnesiui	75c	Orderiu kartu su užsakymu.	

Raguotas Maskvos Imperializmas

Maskva iškėlė naują teritorijų reikalavimą. Trijų užsienio ministerių konferencija nespėjo išspręsti bolševikų sukurtą konfliktą Irane, kur Azerbeidžano provincijos komunistai kovoja su ginklu rąkose prieš Teherano valdžios garnizonus, kai sovietų armėnai pareikalavo, kad Turkijos Armėnija būtų atskirta nuo Turkijos ir sujungta su Sovietų Armėnija.

Turkija žino, kuo tai kvepia. Ji žino, kad sovietų armėnus remia Maskvos valdžia. Čia prasideda panašus dalykas, kaip su Azerbeidžanu. Bet skirtumas yra tas, kad Maskvos valdomoje Armėnijos dalyje nėra Raudonosios armijos. Jeigu komunistai tenai sukurtų sukilimą, tai Turkijos kariuomenė jį kaip bematant numalšintų.

Bet Maskva gali iššaukti maištą ir paskui pasiųsti Raudonąją armiją, aprengtą armėnų drabužiais, į pagalbą "savo viengenciams". Tada Turkijos kariuomenė susiremtų su Maskvos kariuomene ir galėtų kilti tikras karas.

Suvažiavusieji Maskvoje ministrai todėl dabar jau turi du galvosūkiu Artimuose Rytuose, kuomet dar nėra pabaigti Tolimųjų Rytų ir Europos klausimai.

Kiekvienoje tų sričių Rusijos diktatūra vaidina agresoriaus rolę. Ji nenurimsta taip pat, kaip nenurimda Mussolini ir Hitleris. Ji, matyt, negali nurimti, nes nepajėgia išspręsti savo vidaus problemų.

Rusijoje žmonės badauja ir kenčia neapsakomą vargą. Valdžia nestengia jų pavalgydinti ir aprengti. Todėl, norėdama nukreipti žmonių nepasitenkinimą nuo savęs, Stalino diktatūra provokuoja konfliktus su kaimynais.

Jeigu Amerika ir Anglija norės, kad ir čia dar taip, palaikyti "draugingus" santykius su sovietais, tai jos turės visą laiką tam raguotam Maskvos imperializmui traukti iš kelio. Prie ko tai privės?

Chamberlainas ir Daladier norėjo, nežiūrint kokia kaina, taikos su Hitleriu, bet—susilaukė karo.

Britanijos Socializmas.

Chicagos Daily News leidėjas, John S. Knight, bando atidaryti akis tiems "lengvatikiams" Amerikoje, kurie mano, kad britų socializmas esąs "bedantis". Jisai įrodinėja, kad Darbo partijos valdžios programos veda į visišką kapitalizmo likvidavimą Anglijoje.

Jisai nurodo, kad britų valdžia rengiasi ne tikai "nacionalizuoti" (perimti) valstybės rankas) kai kurias pramonės—anglies kasyklas, viešojo patarnavimo įmones, susisiekimo priemones ir plieno liejyklas, bet taip pat ir išplėsti valdžios reguliavimą ant kitų pramoninių. Šią tikslią valdžią nori pasiekti, įsteigdama investmenčių kontrolės komisiją, kurios galioje bus leisti arba neleisti privačioms korporacijoms kelti savo kapitalą.

Tokia valdžios komisija, sako p. Knight, galės diktuoti savo sąlygas kiekvienai firmai. Jeigu kuri firma sąlygų nepildys, tai jai bus uždrausta pardavinėti savo šėrus arba bonus; ir kada ji, negaudama naujo kapitalo, pateks į finansinius keblumus, tai valdžia paims ją į savo rankas.

Todėl Anglijos kapitalistai dabar esą prislėgti baimės. Virš jų galvų kyba nacionalizacijos "Damoklo kardas". Jie nebeturį drąsos dėti savo pinigų į pramonės, ir Anglijos pokarinę rekonstrukciją einanti labai palengva—daug lėčiau, negu Jungtinėse Valstybėse.

Palyginimas su Amerika čia atrodo visai ne vietoje. Amerikos miestai ir prieklaukos visai nenukentėjo nuo karo. Amerika neįsiskolino užsienyje, bet užsienis įsiskolino Amerikai. Anglija buvo priversta išparduoti daugumą savo kapitalo idėlių svetimos šalyse ir dabar yra priversta prašyti paskolos Jungtinėse Valstybėse.

Karas paliko Angliją beveik bankrotu. Labai abejotina, ar privatinis biznis, be valdžios pagalbos, galėtų paštatyti Angliją ant kojų. Jau po Pirmojo Pasaulio Karo Anglija gyveno chronišką krizę.

Socialistinės reformos gali ją išgelbėti. Gerai, kad Chicagos dienraščio leidėjas pripažįsta, jogei Darbo partijos valdžios programos anaipol nėra "bedantis". Jeigu jisai pasirodys esąs sėkmingas, tai ir Amerika turės iš ko pasimokyti.

APŽVALGA

Stritch—Kardinolas

Pereitą šeštadienį Vatikano organas "Osservatore Romano" paskelbė, kad popiežius paskyrė 32 nauju kardinolu, jų tarpe 4 Jungtinėse Valstybėse. Vienas šitų kardinolų tai Chicagos arkivyskupas Samuel A. Stritch, kuris sakė kalbą Amerikos Lietuvių Kongrese, lapkričio 30 d.

Kardinolų kolegija susideda iš 70 narių. Ji retai buna pilno sąstato, nes kai kardinolas numiršta, paprastai praena daug laiko, pirma negu popiežius paskiria naują kardinolą. Per paskutinius kelis metus daugiau kaip trečdalis vietų "kolegijoje" buvo neužpildytų.

Vyriausias kardinolų uždavinys yra išrinkti naują popiežių, kai numiršta senasis. Jie suvažiuoja į Vatikaną ir balsuoja tol, kol vienas kuris kandidatas negauna absoliučios balsų daugumos. Tada balotus uždega krosnyje ir išsi-
vėrusieji iš kamino dumai parodo, kad popiežius yra išrinktas.

Dalis kardinolų gyvena Romoje ir čia tam tikras pareigas bažnyčios administracijoje, nelyginant ministrai valstybėje. Kiti turi įvairiose pasaulio dalyse savo dieceijas ir valdo jas, kaip arkivyskupai, vyskupai arba patriarchai. Iš savo dieceijų jie gauna algas ir išlaikymą.

Pirmiau didelė dauguma kardinolų buvo italai. Dabar beliko tik 28 italai, o kiti 42 yra kitų tautų žmonės. Kai kurie komentatoriai todėl mano, kad sekantis popiežius busias ne italas. Drew Pearson jau pranašauja, kad sekantis popiežius busias išrinktas New Yorko arkivyskupas, dabar paskirtas kardinolu, Francis J. Spellman. Bet tai yra grynas spejliojimas. Niekas negali pasakyti, ar Spellmanas gyvens ilgiau, negu dabartinis popiežius, Pius XII.

Azerbeidžano Piličių Komiteto Atsišaukimas

Šiaurinėje Irano (Persijos) provincijoje Azerbeidžane bolševikai sukurstė "nepriklausomybės" judėjimą ir sovietų Raudonoji armija, kuri tą provinciją yra okupavusi, neleidžia Irano ginkluotoms jėgoms atsteigti joje tvarką. Azerbeidžane mieste Tabrizo dabar jau susidarė "autonominė" komunistų kontroliuojama "valdžia", kuri, žinoma, yra niekas kita, kaip Maskvos įrankis.

Maskva nori su Azerbeidžanu padaryti tą patį, ką ji padarė su "draugingos" Čekoslovakijos provincija, Karpatų Rutenija, t. y. ją atplėsti nuo Irano ir įjungti į Sovietų Sąjungą.

Prieš šitą bolševikų užsimojimą kelia protestą Irano piličiai, kilusieji iš Azerbeidžano, gyvenantieji Amerikoje. Jie paskelbė spaudoje atsišaukimą į prezidentą Trumaną, premjerą Attlee ir maršalą Stalį, pareikšdami, kad

"Separatistų 'valdžia' Azerbeidžane yra ne daugiau verta Jungtinių Tautų pripažinimo, kaip kad buvo Quislingo 'valdžia' Norvegijoje. Mes tvirtai ir griežtai atmetame Tabrizo režimo pretenzijas, kad jisai esąs demokratiškas. Azerbeidžanas yra ir visuomet buvo neatskiriama Irano dalis."

Azerbeidžaniečių komitetas reikalauja, kad Rusijos valdžia pildytų Teherano konferencijos pasizadėjimą neliešti Irano teritorijos ir nesikišti į vidurinius Irano reikalus.

Čekai Neduosią Žemės Lenkams.

Tarp Čekoslovakijos ir Lenkijos dar vis nepasibaigė ginčas dėl Tešeno provincijos, kurią lenkai buvo pagrobė 1938 m., po Miuncheno konferencijos, pripažinusios Vokietijai teisę pasiimti Sudetų kraštą. Kai paskui Vokietija ir Rusija paklūpė Lenkijai, tai čekai atsiėmė Tešeno sritį iš lenkų.

Čekoslovakijos užsienio reikalų ministeris Jan Masaryk kalbėdamas Pragoje parlamento užsienio reikalų komisijos posėdyje pareiškė, kad Čekoslovakija daugiau žemių Lenkijai neduos. Jisai pranešė pasiuntęs lenkams notą, siūlydamas tartis su jais įvairiais ginčijamais klausimais, bet ne teritorijos atidavimo klausimu.

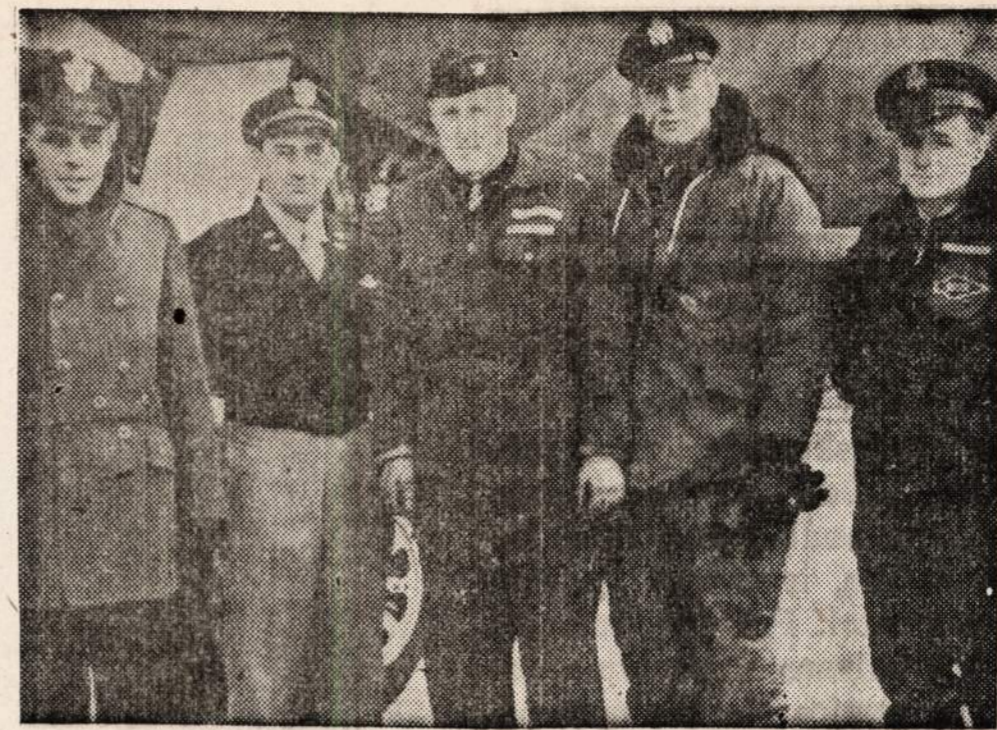
Be to, Masaryk pasakė, kad Čekoslovakija neduos jokių žemių ir Vengrijai.

Pastaroji reikalauja, kad Čekoslovakija perleistų jai dalį slavų teritorijos. Visą Slovakiją seniau valdė Vengrija. Todėl Slovakijoje gyvena daug vengrų. Čekoslovakijos valdžia yra pasiryžusi tuos vengrus išvyti lauk, o jų žemę pasilaikyti sau.

Kalėdų siuntiniai tremtiniams

Į BALF pirminko kun. Dr. J. B. Konciaus atsišaukimą siųsti atskirus 11 svarų Kalėdų siuntinėlius nuo karo nukentėjusiems pirmieji atsiliepė ir siuntinėlius prisuntė (iki gruodžio 15 d.) šie asmenys:

Mrs. P. Melėnas, Kewanee, Ill.; Mrs. H. Chesek, Scranton, Pa.; A. Jonciėnė, Brooklyn, N. Y.; Mrs. W. Kasputis, Tower City, Pa.; T. Stučienė, Brooklyn, N. Y.; Mrs. P. Sateavage, Minersville, Pa. (3 siunt.); Mrs. V. Betrai, Nanticoke, Pa.; J. Daukšys, Beacon, N. Y.; M. Hillas, Tucson, Ariz.; Mrs. A. Yenkers, Mahanoy City, Pa.; Knights of Lith. % Wm. Kruze, Linden, N. J.; Knights of Lith. % S. Šukas, Linden, N. J.; Miss A. Gečis, Linden, N. J. (2); M. Strazdas, Linken, N. J.; Mrs. R. Yršus, Linden, N. J.; Mrs. J. Grigaitis, Maynard, O.; A. Beleski, Glen Lyon, Pa.; A. Kavteiva, Waterbury, Conn.; Mrs. M. Brazinsky, Mahanoy City, Pa.; Mrs. B. Miciūnas, New Britain, Conn.; K. Baltrušaitis, Brooklyn, N. Y.; J. Katilius, Kearny, N. J.; M. Skirmunt, Brooklyn, N. Y.; Mrs. Malytes, Youngstown, O.; D. Čibas, Athol, Mass.; C. J. Stasiūnas, Athol, Mass.; Mrs. B. Aukštikalnis, Athol, Mass.; VI. Matulis, Athol, Mass.; J. Gailūnas, Athol, Mass.; A. Paleckis, Pittsburgh, Pa.; S. Lovisek, Pequanock, N. J.; P. Machern, Brockton, Mass.; (Be vardo), (3), So. Glastonbury, Conn.; Kallrevich, Worcester, Mass.; Mrs. U. Raitis, Northampton, Mass.; K. Nakrošis, Kearny, N. J.; Mrs. P. Atkočiūnas, Kearny, N. J.; Am. Butkus, Brockton, Mass.; N. Butkus, Edwardsville, Pa.; H. Karužas, Harrison, N. J.; J. Andrewson, Herminie, Pa.; J. Svirnelis, Kearny, N. J.; Mrs. A. Klesavitch, Montcalm, Canada; A. Gerulaitis, Kearny, N. J.; A. Zitkus, Paterson, N. J.; Mrs. Majevski, Toluca, Ill.; A. Grebaskas, Union City, Conn.; A. Daunoras, Kearny, N. J.; J. Kazlo, Westport, Md.; V. Pietaris, Kearny, N. J.; Mrs. Sarevičius, Philadelphia, Pa.; Mrs. L. Naujokaitis, Clinton, Ind.; N. Bitkas, Edwardsville, Pa.; P. Valantiejus, Brooklyn, N. Y.; Tautjėnis, Brooklyn, N. Y.; J. Brundza, Brooklyn, N. Y.; B. Gerulaitis, Kearny, N. J.; Mrs. J. A. Svilow, Chicago,

Armijos C-97 lėktuvų vairuotojai, kurie išskrido iš Dayton (O.) pargabenti iš Pacifiko gržiusius veteranus Kalėdų šventėms. Į Pacifiko uostus suplaukė tiek daug laivų su kariais, kad nebėra priemonių juos iš ten toliau vežti.

Už Geležinės Uždangos

KAS DABAR VYKSTA LIETUVOJE

(Tęsinys)

Ūkis.

Tik ką atėję, bolševikai paskelbė, jog visiems bežemiams ir mažžemiams busių duodama žemės po 10 hektarų. Nesubrendę jaunuoliai buvo viliojami į žemės paskirstymo komisijas, o "biedniokai" raginami duoti prašymus žemei gauti. Vaškų valsčiuje nebuvo paduotas nė vienas prašymas. Po mėnesio skelbimais buvo pažadėta po 20 ha, bet ir tada niekas nesusigundė. Neatsiradus norinčių gauti žemę iš dvarų ir didesnių ūkių, jie buvo paversti valdiniais ūkiais. Žemei dirbti ir derliui surimti žmonės varomai išsėniūnį.

Prasišalinusių — pabėgusių ir užsienius, besislapstančių — ūkius bei kitokią nuosavybę bolševikai nusavinio, o jų šeimas išvarė lauk, palikdami be jokios prieglaudos. Retkarčiai pasitaiko, kad buvusieji ūkio savininkai paliekami bernais bei tarnais. Buvusieji partizanai bei lietuviai veikėjai, jeigu nepasislėpė ar nepabėgo, suimami ir išvežami. Jų šeimos kartais paliekama po 5 ha žemės, karvę ir arklį. Aplamai, visus geruosius gyvulius sovietai pasinėmė ir išgabeno į Sovietų Sąjungą. Pajūrio 80 ha ūkyje iš buvusių septynių arklų tepaliką vieną; avis irgi visas paėmė. Burniškių 138 ha Zenono Meilūno ūkiui tepaliko vieną arklį iš desimties. Meilūnienė su savo vyro seserimi laikinai paliktos tarnaitėmis. Buyusi tarnaitė paskirta šeimininke. Komisarų paskirtas neraštingas Rančius.

Darbo jėgos beveik visiškai nėra. Pajūrio dvare yra tik

III.; Y. Keriozo, W. Bridge-water, Mass. (4); Mrs. T. Bernotas, Philadelphia, Pa.; J. Bertnik, Gilbertville, Mass.; S. Bulota, Silver Creek, Pa.; J. Mitka, Co. Milwaukee, Wisc.; V. Kriaučiūnas, Detroit, Mich. (2); D. Greičaitis, Grand Rapids, Mich.; P. A. Slaveikiai, Amsterdam, N. Y.; A. Lauzim, Paterson, N. J.; F. Kamsas, Grand Rapids, Mich.; Ronald Izell, St. Louis, Mo.; Frank Sack, Scranton, Pa.; Mrs. Elizabeth Jaskauskas, Binghamton, N. Y.; Mrs. Alice Sitarz, Waukegan, Ill.; V. Kreuchunas, Detroit, Mich.; Mrs. J. A. Svliow, Chicago, Ill.; J. Endsiulis, Chicago, Ill.; Mrs. J. Melionossa, Port Chester, N. Y.; S. Petrulonis, N. Waymouth, Mass.; Mrs. John Ponis, Northampton, Mass.; Alice Saruckis, Chicago, Ill.; W. M. Urban, Thorp, Wisc.; Petras Žilinskas, Los Angeles, Calif.

Visiems dėkui. Laukiam daugiau.

United Lithuanian Relief Fund of America, Inc., Warehouse, 161 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

vienas vyras. Į kaimyninę Latviją (Bauskės apskritį) varė žmones dirbti iš Lietuvos — ten buvusių pasakojimais, Brauna vus valsčiuje nesutikę nė vieno latvio.

1944 metų rudenio buvo gražus. Derlių žmonės suėmė, tik rugiai laukuose išbyrėjo. Bolševikai taip pradėjo krauti prievoles ant prievolių, kad žmonės nebespėjo jų pristatyti ir dėl jų dažnumo net latvių darbų negalėjo nudirbti. Nespėjęs išsikulti, žmogus turėjo skolinis iš kaimyno, o negavęs pasiskolinti buvo reikalaujamas atiduoti iš skolos. O tos skolos paskui jau niekur nebegaavo, nors bolševikai žadėjo atiduoti iš "sandėlių". Tie sandėliai tuoj išgaravo į Rusiją arba kariuomenei į frontą.

Javams kultū nebuvo degalų, žmonys pyliauvų spaudžiami, manydavosi darydami samagoną arba alų ir jį mainydami su bolševikų kareiviais ir degalus. Prie kuliamosios mašinos sėdėdavo "visa raštinė", ir komjaunuoliai surašinėdavo kiekvieną iškultų javų maišą.

Įvairiems reikalams praėjusių rudenį iš valsčiaus išvarydavo iki šimto pastočių. Namuose nelikėdavo nei arklų, nei pajėgesnio žmogaus; dėl to rudens sėja buvo menka — labai nedaug tepasėta žiemkenčių rugių ir kviečių. Tose pastotėse žmonės išbūdavo net po mėnesį. Kai kurie iš viso nebegrįžo, ne vienas grįžo be arkljo ir vežimo.

Sviesto kg. kainuoja 300 rublių, lašinių — 350—400 rublių, rugių ir kviečių centneris — 800 rublių. Kolchozuose moterys į dieną gauna po 2 rublius; vyrų nėra iš viso. Moterims, kurių vyrų mobilizuoti, buvo žadėtos pensijos — po tris rublius ir mėnesį, bet ligi vidurio vasario ir to savo pažado bolševikai nebuvo išpildę.

Raudonarmiečių ir enkavedistų saualės.

Bolševikų karių saualės prasidėjo nuo pat pirmos užėjimo dienos. Vaškuose pirmą sekmadienį bolševikai išžagino penkias moteris. Gretimuose kaimuose darėsi tas pats. Šalaikonių kaime enkavedistai, Vyskupaičių irėmė revolverį į kritinę, reikalavo atiduoti jiems dukterį; jos neradė, Vyskupaitį primušė. Ligi apalpimo buvo sumuštas žvirblinių kaime Vėgus, kurio dukterys buvo spėjusios pasislėpti. Vaškų plėnininkas ejo su žmona pas gimines ir sutiko du raitus enkavedistus. Jų vienas nutvėrė jo žmoną, antras ėmė bizūnu mušti jį pačią ir vijosi dauždamas apie kilometrą. Kitą dieną vyras savo žmoną rado išniekintą Šalaikonys.

Raudonarmiečiai atiminėja laikrodžius, radio aparatus, drabužius ir kitokius vertingesnius ir nevertingus daiktus. Toks plėšimas ilgainiui pasidarė vi-

stotinis ir, kaip atrodo, NKVD specialiai organizuotas.

Lietuviai raudonojoj armijoje.

Mūsų žinių teikėjai buvo mobilizuoti ir paskirti į 251 pulką. Jokio karinio apmokymo jie neturėjo. Maistas buvo blogas. Tik retkarčiais pasimašydavo užsienietiški (amerikoniski) konservų — tada pavalgydavo sotiiau. Tame lietuviškame pulke nebuvo nė vieno lietuvių karininko; komandos kalba buvo rusų kalba. Pulko vadas buvo zydas Pulkovnikas, kuopos vadas — zydas Tripolskis, politukas — vyr. leitenantas Vorobjovas, Lietuvos rusas, 1941 metais kurį laiką buvo Vaškų valsčiaus vykdomojo komiteto pirmininku. Be to, tame pulke buvo leitenantas Marijampoliskis, nepriklausomybės laikais buvęs stambus didmenų prekybininkas Pasvalyje. Jo sūnus teouvo spėtas iškepti seržantu. Atvykusius į pulką lietuvius Marijampoliskis apklausinėdavo — ar netarnavęs policijai, ar nebuvęs generolo Plechavičiaus kariuomenėje. Tie, kurie prisipažindavo, būdavo kažkur išvežami. Vienas pasisakė tarnavęs generolo Plechavičiaus Vietinėje Rinktinėje, kurią naciai taip brutaliai likvidavo. Tas vyras tada dalyvavo susirėmime su nacių Gestapo; keli jo draugai per susišaudymą žuvo, jam pasisekė pasprukti. Dabar jis manė, kad toji aplinkybė jam padės. NKVD jį išgabeno kartu su kitais prisipažinusiems. Po kelių savaičių jo ir kelių jo draugų lavonai buvo atrasti nepalaidoti.

Smulkios žinios.

Bažnyčiose maldos vyksta, bet susirenka mažai žmonių — vien seniai, moterys ir vaikai. Bažnyčios taip pat aprkautos duoklėmis. Iš išvežtųjų į Rusiją niekas negrįžo. Keli parašė nieko nesakančius laiškus.

Panašiai padėtį apibūdina ir Šveicariją pasiekiančios žinios. Vienas lietuvis iš Šveicarijos rašo: "Žinios, mus iš tėvynės pasiekiančios, yra liūdnos. Į laikinąją sostinę esą atvykusios apiplyšios ūkininkų masės iš plačiosios Rusijos gilumos. Istoriinė mūsų sostinė esanti, galima sakyti, visiškai tuščia, nors ji dabar vėl padaryta sovietinės respublikos sostine. Masiniai žmonių išgabėnimai iki vasaros nebuvę vykdomi, tuo tarpu kalėjimai sausakimšai prigrūsti. Sumtiemjė išvežami į Rusiją. Partizaninė veikla esanti labai gyva."

Partizaninė veikla sudaro bolševikams labai daug rūpesčių. Norėdami paveikti "neistikimus elementus", bolševikai verčia žymesnius Lietuvos žmones skelbti savo vardu laikraščiuose raginimus, kad jau "laikas susiprast", kad reikia eiti į karinės reikšmės darbus, atiduoti valstybines duokles, klausyti šaukinių karinė tarnybon ir t.t. Iš tų atsišaukimų matyti, kad priešsovietinė akcija Lietuvoje gana stipri, kad žmonės vengia raudonosios valdžios uždėdamų prievolių, vietomis netgi vykdo atvirą sabotazą. Miškuose veikia partizanų būriai, kuriuos komunistų spauda vadina "plėšikų gaujomis". Okupantai bando juos pažadais prisivilioti, skelbdami, kad "kas yra nelegalioje padėtyje atsitiktinai ar per sukajdinimą, jei sugrįš, bus laisvas ir galės stoti prie savo ankstyvesnio darbo".

Vieną tokį atsišaukimą buvo priverstas paskelbti ir "Tarybų Lietuvos einantis Kauno arkivyskupo pareigas" preletas Jokubauskas. Jį persispausdino š. m. spalio 10 Amerikos lietuvių komunistų laikraštis "Laisvė" (Kreipimasis į kunigus ir tikinčiuosius, Kauno Metropolijos Kurija, 1945 met. birželio mėn. 14 d.). Atsišaukime skaitome: "...paklėšė kardą prieš visus, kruvinasis priešas žlugo. Didžioji Tarybų Sąjunga ir Didieji Sąjungiškai susilaukė pergalės šventės."

(Bus daugiau)

LIETUVIAI ŠVEDIJOJE

Lietuvių švedijoje yra apie penketas šimtų. Palyginus su latviais (apie 6,000) ir estais (apie 30,000) lietuvių kolonija yra visai maža.

Veik visais šiais skaičius susideda iš karo meto pabėgėlių, atseit "displaced persons". Prieškariniai laikais lietuvių švedijoje buvo vos keleta. Bolševikams okupavus Lietuvą, dar liko begynėvų buvę pasiuontinbės tarnautojai ir studijuoją arba jau ir studijas baigę asmenys. Keletas lietuvių pribuvo 1940 m., kuriems pasisekė ištrūkti iš bolševikų okupuotos Lietuvos (jų tarpe ir šaštojas, buv. ministras šėinuis).

Didžioji lietuvių dauguma atsirado švedijoje 1944 metų vasarą ir rudenį, kada bolševikų armija antrą kartą pasirodė prie Lietuvos sienos, ir kada pasidarė aišku, kad Lietuva bus iš naujo jos okupuota. Žvejų kurteriais ir net nedengtomis irklinėmis valtimis, leidosi tie žmonės anapus Baltijos jūros, kur yra anas viliojantis, taikus, kur yra audrų nenusiaubtas kraštas švedija. Nemaža buvo pakeliui, jūroje, vokiečių sulaukta, išgabenta į darbus arba net ir į kalėjimus. Suirutės dienomis dalis iš jų dar kartą mėgino plaukti į švediją, ir labai dažnai su pasisekimu. Anais kalbama maitais taip laivėliais iš šventosios ir Palangos atbėgo apie 300 lietuvių.

Kai bolševikai užėmė Lietuvą, dalis lietuvių pateko į Kuršo katilą, prie Liepojos ir Ventspilio. Dalis lietuvių laiku atsikūrė patogesnėse Vokietijos pajurio vietose, kaip prie Dancigo, Helos, dažniausiai, kaip atgabenti darbininkai. Ir kai šių metų gegužės mėnesį vokiečiai galutinai susmuko, pasisekė apie 100 lietuvių, buvusių tuose apsupimo katiluose, pabėgti laivais į švediją. Yra lietuvių atbėgusių per Suomiją ir Norvegiją.

Kiek vėliau į švediją ėmė plaukti Raudonojo Kryžiaus laivais buvę koncentracijų lagerių Vokietijoje kaliniai. Mūsų tautiečiams buvo žinoma, kad nemaža lietuvių buvo nugabenta ir mirties lagerį į Stuthofą, netoli Dancigo. Tačiau į švediją jų tepateko apie tryliką žmonių. Kiti buvo kiek anksčiau bolševikų perimti, švedijos Raudonasis Kryžius perėmė tik tuos

Stuthofa kalinius, kurie paskutinėmis prieš kapituliaciją dienomis buvo išgabenti į jūrą. Gi tie, kurie buvo anksčiau evakuoti į Lauenburgą ir Dancigą, pateko bolševikams į rankas. Bendras atgabentųjų iš Stuthofa skaičius buvo didesnis, negu trylika. Sėdėję lageryj už komunistinę arba kriminalinių prasikaltėlių išvyko (apie 10) į okupuotąją tėvynę.

Pabėgėlių gyvenimas švedijoje yra palyginti su kitais kraštais geresnis. Žmonės stengiasi gauti darbo pagal savo profesijas, kas yra gana sunku. Švedijoje lengva gauti darbo miškuose, žemės ūkyje, fabrikuose. Intelligentams čia sunkiau susirasti darbo, ypačiai gydytojams, Technikams, inžinieriams geriau. Ypačiai čia geros darbo ir uždarbio sąlygos amatininkams, kaip laikrodininkams, siuvėjams, batusiuviams ir pan. Daugumas lietuvių dirba fabrikuose, miškuose, uždirbdami vidutiniškai 250-300 Kr. per mėnesį. Valgiui ir butui tų pinigų šiaip taip užtenka, tačiau sunkiau su drabužių pirkiniais bei kitomis prekėmis. Be to, yra palyginti nemaža ir akademinio jaunimo, apie 50, kurie studijuoja Stokholmo, Upsalos universitetuose ir Stokholmo technikuose. Jie gauna stipendijas, tačiau išsiversti iš jų, negalint iš šalies uždirbti, yra labai sunku. —St. V.

Taksikebų Kompanijos Turi Bėdos

Chicagoj operuojančios dvi didžiosios taksikebų kompanijos yra Yellow Cab Co. ir Checker Co. Jų viršininkai sako, kad abi kompanijos stengiasi leisti į gatves kursuoti visus savo kebus, kuriuos tik gali. Betgi nurodo jie, kad tarp 20 ir 25 nuosimėjų visų operuojamų kebu tenka laikyti garažuose. Čia kebams daroma pataisos. Vadinausi, kompanija kebai tiek pasene, kad operuoja 75 nuosimėjų, o 25 nuosimėčius reikia vaisyti.

Padėtis tolyn prastėjanti, taksikebai labiau nusidėvi; kompanijos, sako jų viršininkai, laukia nesulaukia kada galės naujų kebu nusipirkti.

NAUJIENU-ACME Telephoto Roy Gordon Beh iš Grosse Point, Mich., kurio kūnas buvo surastas netoli Holland, Mich. Spėjama, kad Beh buvo nužudytas bandito, kurį jis sutiko savo automobilyje pavėžyti.

ENGLISH COLUMN

JAPANESE WOMEN'S FIRST BALLOT CAPS SIXTY YEARS OF CAMPAIGNING

The sudden opening of the ballot box to the women of Japan marks a tradition-breaking milestone in the movement looking to greater freedom for Japanese women. About 60 years ago, a Japanese "Susan Anthony," Miss Kageyama, started a campaign for women's rights, was jailed for her daring.

Throughout the Orient the idea of granting women a share in political life made practically no progress until 1935, the National Geographic Society points out. In that year the Philippines Government granted equal voting rights to the women of the islands. Previously this privilege had been extended in parts of India only. Less democratic Japan did not grant suffrage even to men until 1925.

Divorced For Too Much Talk

The social position of the Japanese woman has long been carefully circumscribed. In early times the Japanese held their women in higher regard, as shown by their ancient reverence for the Sun Goddess, and

the heroic proportions to which the Empress Jingo grew after the third Christian century. It was her peaceful conquest of Korea that exposed Japan to Chinese influence.

Buddhism proved a reactionary force in the sixth century; and under Chinese and Korean influence, Japanese law definitely fixed women in an inferior position. Confucianism was even more retarding in its influence.

Chinese emphasis on the importance of the family as the social unit stressed male dominance, and denied woman's right to choose a husband for herself. This same family reverence prevented her divorcing her husband for infidelity or cruelty, although the wife could be divorced for such a common failing as talkativeness. In spite of such partiality, women were more influential within the family circle than was generally conceded.

Women Gradually Westernized

In the twelfth century, Yoritomo, Japan's first shogun or commander-in-chief, was so influenced by his own wife, Masako, that he appointed some of Japan's ablest women to positions in the government. He made it mandatory that a widow receive at least four-fifths of her husband's estate. He also made legal the widow's adoption of an heir, if childless.

Following the opening of Japan to the western world, in the 19th century, Emperor Meiji stressed education as essential to the adaptation of Japan to an industrialized world. He urged upon Japan's early diplomats and aristocrats that they travel with their wives, daughters and sisters in order that the women might see how those in other lands were educated.

In the late 19th century Japanese women were first sent to western countries for study. Comparatively few enjoyed this privilege, but they formed an influential social segment with a knowledge of western customs. The new point of view was spread by missionaries and teachers who painted a broader and brighter picture of woman's sphere. American movies further extended ideas of freedom for women.

By the beginning of the present century women when they reached the age of twenty-five had the right to choose their own husbands. It was forbidden to force a woman to marry against her will, or for a husband to desert his wife. Women were permitted to possess property and, with the consent of husbands, to engage in business. Polygamy was abolished. The feminist movement was forwarded by the Blue Stocking Coterie, organized in 1911, and operative for three years. The New Women's Association, formed in 1920, also continued for three years. It was succeeded by the Women's Suffrage Federation, which waged a campaign in western style in the face of many difficulties. By 1925 a tenth of the Diet was converted to votes-for-women.

REMKITE TUOS, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE"

AMERIKOS LIETUVIŲ KONGRESO ATSIMINIMAI

ROCHESTER, N. Y. — Su- mos ir visokie nutarimai vyks- ta sklandžiai. Didelis sujaudi- nimas — tai Vl. Vaitkaus refer- ratas ir įdavimas prezidentui L. Šimučiu atvežtos iš Lietu- vos mūsų brolių ir sesučių ža- romis ir krauju aplaistyto še- melės maišiuokas. Tai visus kongreso dalyvius sugraudina, visi dalyviai prieš tą žemelę prisiekė kovoti iki ji bus lais- va.

Seimas baigtas pakilusiu ūpu. Turiu tarti padėkos žodį p. Mačiukui už jo sąžiningą pa- reigų atlikimą. Taipgi pp. Bart- kams, kurie buvo malonūs pa- vaišinti, — gyvenom kaip na- mie. Turime padėkoti šv. Mari- jos draugijai, kuri mudvi iš- rinko į kongresą padėti ruošti kelią į laisvę mūsų mylimai tė- vynei Lietuvai.

Traukinys krikodamas nepa- prastu greitumu ritasi link Chi- cago, bet mūsų širdys meile Lietuvos apsvaigintos, mintys pralenkė traukinio greitumą, pasiekdamos kongreso rūmus, ir vaizduojasi, kad, rodosi tūk- stantis lietuvių kongreso daly- vių pasirošę nuimti mirštan- čią, apsišarąjusią, žaidų ir krauju aplaistytą mūsų brangią tėvynę Lietuvą nuo kryžiaus.

Svajonėms išsiblaivius, pailsęs traukinys sustojo Amerikos Lie- tuvių sostinėj Chicagoj.

Štai šv. Jurgio bažnyčia, pri- pildyta Kongreso dalyvių. Alto- rius pasukendęs šviesos, mišias atnašauja kun. P. Jūras; kun. Jono Balkūno jaudinantis pa- mokslas visus sugraudena.

Štai Kongreso viešbutis per- pildytas delegatų. Amerikos ir Lietuvos himnais atidaromas kongresas. Visų ūpas pakilęs, kongresas sklandžiai vedamas, — kalbos, sveikinimai, telegra-

CONRAD FOTOGRAFAS

Studija įrengta pirmos rūšies su moderniškais užlaido- mis ir Hollywood'o šviesomis. DARBAS garantuotas. 414 W. 63rd ST. Tel. ENG. 5883-40

EXTRA! EXTRA! MONARCH LIQUOR

Lietuviškas Žydukas Nathan 3529 S. HALSTED ST. Kanter Phone YARDS 6054

PUIKIAI PERDIRBSIM JŪSŲ SENĄ KRESLĄ ARBA SETĄ. ISRODYS KAI NAUJAS. DIDELIS PASIRINKIMAS NAUJŲ RAKANDŲ PATARNAVIMAS GREITAS IR MANDAGUS. ROOSEVELT FURNITURE CO. 2310 ROOSEVELT ROAD SEELEY 8760

REIKIA PINIGŲ! UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION. Turime dėl \$100,000.00 aplikacijų ant gerų morgičių. Mokame 3% INDELIAI APDRAUSTI IKI \$5,000.00 PER PER FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORP. WASHINGTON, D. C. 1739 SOUTH HALSTED STREET. Raštinė atidara nuo 9:30 ryto iki 6:30 val. vakaro. Šeštadienį iki 2 val. po pietų.

AKIŲ SPECIALISTAI

DR. VAITUSH, OPT. LIETUVIS

Mano 26 metų praktikavimas jūsų garantavimas Optometricaly Akių Specialistas Palengvina akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svajimo arba apėtimimo, nervu- tumo, skaudamą akių karštį, atitai- so trumparegystę ir toliaregystę. Prirengia teisingai akinius. Visuo- se atsitikimuose egzaminavimas da- romas su elektra, parodančia ma- žiausias klaidas. Speciali atida at- kreipiami ir mokyklos vaikus. Atitaisome akių color blind. VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 val. vakaro. Seredomis uždaryta, o Ne- dėlioj pagal sutartį. Daugely atsitikimų akys atitaiso- mos be akinių. Kainos pigiau kaip pirmiau.

4712 South Ashland Av. Phone YARDS 1373

Dr. G. SERNER LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS

25 metų patyrimas Tel. YARDS 1829 Pritaiko Akinius Kreivas Akis Ištaiso Omas ir Akinų Dirbtuvė 3401 SO. HALSTED STREET kamps 34th St. Valandos nuo 10 iki 4 nuo 6 iki Nedėlioj pagal sutartį.

NEREIK IMOKĖTI

3 METAMS ISMOKĖJIMAI Taisome funtus arba naujus įdedam Dykai apskaičiavimas Visi telefonai Lawndale 0689 KOZAK FURNACE AND SHEET METAL WORKS 2117 So. Halsted St.

DIDELE RAKANDŲ, RADIO IR JEWELRY KRAUTUVĖ JOS. F. BUDRIK, INC. 3241 So. Halsted St. Chicago 8, Ill. Tel. CALUMET 7237-4591

BUDRIKO RADIO VALANDOS: W. H. F. C. 1420 K. Ketverge, 7 valanda vakaro. W. C. F. L. 1000 K. Nedėlioj 9:30 val. vakaro.

SOPHIE BARCUS RYTINĖ RADIO VALANDA —IS STOTIES— W.G.E.S. Kasdien nuo 8:45 val. ryto iki 9:15 val. ryto. Subatomis nuo 8:30 iki 9:15 val. ryto. Pirmadieniais —taipgi 7:00 val. vakare. Išgirskite vėliausias žinias muziką ir kitus įdomius pranešimus. Pirkite tose krautuvėse, ku- rios garsinasi "NAUJIENOSE"

PASKOLOS DAROMOS ant Pirmų Morgičių už pigesnį nuosimti—be komišino pas MUTUAL FEDERAL Savings & Loan ASSN. of CHICAGO 2202 West Cermak Road Telefonas CANAL 8887 BEN. J. KAZANAUSKAS, Rašt.

KOKIĄ APDRAUDOS POLICY AŠ TURIU PIRKTI? Jūs žinote, kad naujas Illinois valstijos įstatymas išreiškia svarbą, kad jūs turėtumėt automobilias apdrauda. Automobiliams šiandien siūlo apdrau- dą daug įvairiausių kompanijų. Iš tokio didelio pa- sirinkimo, kurią jūs pirksite? Apdraudos pirkėjų naudai Shulmistras Realty Company pataria naudotis 6 taškų taisyklėmis. Pirmą negu jūs pirksite bilę kokią apdraudos Policy, persitirkinkite apie atsakomybę šių kvali- fikacijų: 1. Kompanija turi būti stipri finansiskai. 2. Kompanija turi turėti ilgametį gerą ir teisingą rekordą, greito išmokėjimo apdraudos. 3. Kompanija turi turėti savo ofisus visose miestuose ir Kanadoj, kad jums patarnavus kur tik jūsų automobilis rasis. 4. Policy turi būti plačia prasme ne techniška ir aiškiai suprantama. 5. Turi būti pridėtina apdrauda sužeistiams ir ligonbuoio kaštams, savininkui ir šeimos nariams. 6. Kaina tokios apdraudos turi būti prieinama. SHULMISTRAS REALTY CO. 4004 So. Archer Ave. Tel. Lafayette 6300 CHICAGO 32, ILLINOIS Mes atnaujinam automobilių laisnius—Mainome čekius—Priimam gaso, elektros, telefonų ir vandens bilas. ARCHER CURRENCY EXCHANGE 4004 South Archer Avenue.

GERBIAMI NAUJIENŲ Skat- dytojai Prašomi Pirkinį Bel- kalais Eiti į tas Krautuves, kurios Skelbiasi Naujienose. PIRKITE LAIMĖJIMO BONUS

Hair-Breadth Harry

CHICAGOS ŽINIOS

Arkivyskupas Stritch Paskelbtas Kardinolu

Popiežius Pijus XII paskyrė 32 naujus kardinolus. Vienas iš naujai paskirtųjų yra Chicagos arkivyskupas Samuel A. Stritch.

Kardinolas Stritch gaus raudoną skrybelę konsistorijoje, kurią popiežius šaukia vasario 18 dieną Romoje. Dar kiti trys Jungtinių Valstijų dvasiškai gavo kardinolo titulą. Jie yra New Yorko arkivyskupas Francis J. Spellman, St. Louis arkivyskupas John Glennon ir Detroito arkivyskupas Edward Mooney.

Popiežius padaugino kardinolų kolegiją iki pilno jos skaičiaus, būtent 70. Iš 32 naujai paskirtų kardinolų tik keturi yra italai. Kiti tai kitataučiai. O ir visoj kardinolų kolegijoje dabar bus 42 nariai neitalai ir tik 28 italai. Sako, kad tai bus didžiausias kardinolų kolegijoje neitalų kardinolų skaičius Romos katalikų bažnyčios istorijoje.

Du Gaisrai Padarė Nuostolių \$250,000

Anksti praėjusio šeštadienio rytą kilo gaisras Chicagos didmiesty, trobesy 212-214 North Franklin street. Ties ta vieta eina elevatorių linija.

Taigi gėsinant gaisrą teko uždaryti elektros jėga elevatorių traukiniams operuoti. Be to, kol gaisras siautėjo, buvo sulaukta ar pasukta kitomis linijomis apie 50 elevatorių traukinių.

Apskaičiuojama, kad gaisras padarė nuostolių turtiui \$50,000. Kitas gaisras apgaulė šešių aukštų pastatą adresu 4401 S. Western avenue. Čia nuostolių turtiui padaryta apie \$200,000. Šito pastato kai kuriuos aukštus buvo užėmęs Eagle Picher Lead Co. metalo pardavimų skyrius.

Trafikas So. Western gatvėje buvo sulaukintas plati tarp 39 ir 47 gatvių. Ugnis pradedė ketvirtame trobesio aukšte, sako ugniagesių viršininkas Mullaney.

Užmušė Savo Žmoną Pirkusą Reikmenes Kalėdoms

Frank Pedrone, 59 metų, 7927 S. Damen avenue, praėjusį šeštadienį pasitiko savo žmoną Carnellą Pedrone 56 metų, kuri supirkinėjo reikmenes Kalėdoms. Jisai nušovė moteriškę, o paskui mėgino pats nusižudyti. Betgi jis tik susižeidė.

Jau kurį laiką moteris buvo pasiūlinusi nuo vyro ir gyveno paskyrai.

PIRKITE LAIMĖJIMO BONUS

Arkivyskupas Francis J. Spellman iš New Yorko (viršuje, po kairei), arkivyskupas Edward Mooney iš Detroito (viršuje, po dešinei), arkivyskupas John Glennon (žemai, po kairei) iš St. Louis ir arkivyskupas Samuel A. Stritch iš Chicagos. Tai keturi amerikiečiai, kuriuos popiežius Pius XII paskyrė kardinolais. Iš viso naujų kardinolų popiežius paskyrė 28.

Ledas Chicagos Gatvėse Ir Šaligatviuose

Chicagoje praėjusį pirmadienį iš ryto snigo. Vėliau sniegas pasikeitė į lietu, kuris užšalo. Dėl to gatvės ir šaligatviai mieste apsidengė plonu ledu.

Pasidarė slidu. Įvyko itin daug nelaimių: tas pavirtu, kitas susižeidė, dar kito pabiro Kalėdų dovanos. O ir su automobiliais buvo ne geriau. Jie slidinėjo ir važiuo kopovaliau.

Betgi keliai ir vieškeliai nebuvo užblokuoti prie Chicagos, tik trafikas ėjo labai lėtai.

Antradieniui, Kalėdų dienai, oro biuras pranašavo vėl sniego, o vakare šaltesnę temperatūrą, būtent iki 20 laipsnių aukščiau zero.

Jie Turėjo Itin Šiurpių Patyrimų

John Kvarford, 34 metų, ir jo žmona Elaine 33 metų, Libertyville gyventojai, važiuojo apie 3 valandą sekmadienio ryto automobiliu savo miestelio apylinkėje keliu 176.

Privaziavo jie geležinkelio linijas, Nors vartai buvo uždaryti, bet Kvarfordai nespėjo mašinos sulaikyti. Ji pramušė vartus ir atsimušė į pravažiuojančio traukinio vagoną. Geležinkelio vagonas numetė mašinos atgal ant gretimų bėgių. Čia pasitaikė važiuoti tuojau kitam traukiniui. Tat kito traukinio lokomotyvo šakės pasikabino Kvarfordų mašiną ir veža tolyn.

Taip pavėžė automobilį ir Kvarfordus jame apie mylią

keliu iki pečkury išgirdo šauksmą iš priešakio lokomotyvo. Sustabdžius traukinį, buvo išgelbėti ir automobilis ir abu Kvarfordai jame. Patikrinus dalykų padėtį pasirodė, kad mašina įlenkta vienoj kitoj vietoj, patys Kvarfordai tiek nukentėjo, kad buvo įdrėksti vienoj kitoj vietoj.

Vadinasi, už neatsargų važiavimą užsimokėjo tik šurpu.

Jau Apsigyveno Pirmuose Laikinuose Namuose

Pastaruojau laiku sukruoto Chicagos tetušiai rūpintis, kad duoti pastogę bent kairi kurtoms Chicagos karių veteranų šeimoms. Nutarta pastatyti laikinų namų, atgabentų į Chicago apylinkėse miestų.

Kūčių dieną dvi pirmosios šeimos įsikraustė į tokius namus. Šitos šeimos yra Donnelly ir Bernard Rein. Neužilgo būsinti užbaigta statyti visa grupė laikinų namų prie Foster-Kostner gatvių Forest Preservuose.

Kalėdų Išvakarėse

Per visą savaitę prieš Kalėdas didžiausia spustis viešpatavo gatvėkariuose, busuose, geležinkelių stotyse ir traukiniuose, krautuvėse ir įvairiuose kitokiuose punktuose.

Pagaliau atėjo Kūčių diena. Iš ryto taip pat spustis, taip pat grūdimas iki popiet, iki vakaro. Bet jau vakare minios gatvėse sumažėjo, mažiau žmonių važiuo gatvėkariais, busais ir traukiniais. Žmonės susirinko į namus ir čia praleido laiką.

Kitur, už namų sienų, bažnyčiose laikyta pamaldos vakare ir naktį. Ir vienoje tokiose pamaldose pasakė pamokslą Chicagos naujas kardinolas Samuel A. Stritch.

Sumušė Seną Moteriškę, Atėmė \$70

70 metų moteris pranešė policijai, kad ją užpuolė du juodveidžiai, pirštine užkimo jos burną, išžagino ją, sumušė ir atėmė iš jos \$70. Piktadarijai užpuolė moteriškę arti jos namų prie Monroe ir Campbell gatvių.

PIRKITE LAIMĖJIMO BONUS

CLASSIFIED ADVERTISEMENTS

HELP WANTED—MALE Darbininkų Reikia

HELP WANTED—MALE Darbininkų Reikia

HELP WANTED—FEMALE Darbininkų Reikia

HELP WANTED—FEMALE Darbininkų Reikia

BURLINGTON RAIL ROAD

REIKIA

VAGONŲ ALIEJUOTOJŲ MECHANIKŲ PAGALBININKŲ

KREIPKITES Į ANTRĄ AUKŠTĄ

433 West Harrison, 759 South State St.

Arba

1625 S. Western Ave.

MEN URGENTLY NEEDED

DIE MAKERS

Several experts—Die Makers thoroughly familiar with high grade progressive type tools.

MACHINISTS

High grade machinists, capable of constructing new machinery, overhauling and rebuilding machines such as Auto-Screw, Milling, Lathes, and Grinders.

ENGINE LATHE OPERATORS

Tool room experience and able to work to close tolerances on moulding dies, form tools, work gages, and etc. Understanding of intricate assembly blue prints essential.

MILLING MACHINE OPERATORS

For tool room work. Must be able to maintain close tolerances on jigs and fixtures, punches and dies, moulding die and die cast die details.

SURFACE GRINDER OPERATORS

Precision surface grinder operators, capable of grinding intricate forms on split dies, gages, and form tools to a close tolerance from tool drawings. Must have a knowledge of shop trigonometry and use of precision measuring equipment.

CYLINDRICAL GRINDER OPERATORS

Highly experienced precision cylindrical grinder operators internal and external, capable of grinding high grade form tools, dies and gages to close tolerance. Familiar with intricate blue prints.

DIE CAST AND MOLDING DIE MAKERS

Qualified to do expert molding dies and die cast work of the highest caliber. Experience is of the utmost importance.

WESTERN ELECTRIC

23rd PLACE & CICERO AVE.

BURLINGTON RAIL ROAD

REIKIA

DARBININKŲ VAGONŲ VALYTOJŲ

KREIPKITES Į ANTRĄ AUKŠTĄ

433 West Harrison, 759 South State St.

Arba

1625 S. Western Ave.

REIKALINGAS MAKE READY VYRAS

Dėl die cutting. Nuolatinis darbas ir gera alga Longbeach 6612.

REIKALINGAS KEPEJO PAGALBININKAS

Taipgi nuolatiniai darbai store-room clerk, puodų, skauradų ir indų plovėjams. Malonios darbo sąlygos. Employment ofisas 3-čiam aukšte.

MARSHALL FIELD & CO. State—Washington

REIKIA GILDERS

IR

FRENCH POLISHERS PRIE MEDŽIO DARBU LYON & HEALY, FACTORY

1423 WEST LAKE STREET

REIKIA KRIAUCIŲ

Busheling mūsų uniformų skyriuje. Reikia patyrusių. Nuolatiniai darbai. Malonios darbo sąlygos. Employment office, 3 aukštas.

MARSHALL FIELD & CO. State—Washington

AUTOS—TRUCKS—WANTED

Reikia Automobilių ir Trokų

PARDUOKITE SAVO KARĄ kol kainos dar yra aukštos. Mes mokėsime aukščiausią kainą už jūsų karą—nežiūrint jo senumo arba padėties. Mes ateisime pasiimti. Pašaukite SAGINAW 4884.

\$50.00 ATLYGINIMO.

Jeigu jūs žinote kas turi gerą automobilį pardavimui arba parduokite man savo karą už nepaprastai aukštą kainą. Pašaukite SEELEY 0607 arba po 6 vakaro šaukite—VINcennes 3901.

WESTERN ELECTRIC

GERA VIETA DIRBTI, KUR DARBAS EINA VISU ŠUOLIU PIRMYN

BELL TELEFONU — IR — TELEFONU ĮRENGIMU

MOTERŲ

SKUBIAI REIKIA PRIE SUDESTYMO DARBU

Assembly Work

MŪSŲ NAUJOJ DIRBTUVEJ

5555 Archer Avenue

Gera Transportacija.

ATSISAUKITE:

WESTERN ELECTRIC

23rd PLACE ir CICERO AVE.

3429 WEST 47th STREET

MOTERYS BUVUSIOS KARO DARBININKĖS

Ar jūs ieškote darbo?

THE TELEPHONE COMPANY

TURI JUMS DARBU

— reikia —

DŽENITORKŲ

VALYMO DARBAS

MOTERIMS

VISOSE MIESTO DALYSE

DARBO VALANDOS: nuo 5:30 popiet iki 12 nakties.

TAIPGI REIKIA:

DINING ROOM

DARBININKIŲ

Kafeteria Virėjų

ATSILIEPKITE

Illinois Bell

Telephone Company

EMPLOYMENT OFFICE

FOR WOMEN

Street Floor

309 W. Washington St.

REIKIA

Siuvamų Mašinų

OPERATORŲ

SPRATERS

MOTERŲ IR MERGINŲ

Langvas dirbtuvės darbas

44 valandų darbo savaitė.

GERAS MOKESTIS

Pastovus darbas.

KROLL BROS.

1801 S. MICHIGAN AVE.

Reikia

MOTERŲ

CASING

DARBININKIŲ

★

BILE AMŽIAUS IKI 60 METŲ

Patyrimas nebūtinus.

★

60c į valandą pradžioje.

VIRSLAIKIS

PATENT CASING CO.

617 W. 24th Pl.

SPOTTERIŲ—PRESERIŲ

Darbas prie valymo ir dažymo.

Nuolatiniai darbai, malonios darbo sąlygos. Employment ofisas 3-čiam aukšte.

MARSHALL FIELD & CO.

State—Washington

PIRKITE LAIMĖJIMO BONUS

CHOCOLAD DIPPERS Patyrusių, nuolatiniai darbai, geros darbo sąlygos. Employment ofisas 3-čiam aukšte. MARSHALL FIELD & CO. State—Washington

REAL ESTATE—FOR SALE Namai žemė—Pardavimui

PERKAM, parduodam namus, biurus, lotus, farmas ir maionas kas ką turite. Apraudžiam nuo gaisro ir visokių nelaimių. Nuo naujų metų (1946) išėjo naujas įstatymas, kad automobilius būtina reikia apdrausti. Pašaukite mus, o mes Tamstai patarnausime visuose reikaluose. PAUL M. SMITH & CO., 4457 So. Talman Avenue. Telefonas VIRginia 1662 arba REPublic 10255.

SOUTH SIDE BARGENAI 2 flatų mūrinis, karštu vandeniu šildomas. 2 boileriai. Nuomos neša \$916. Kaina \$8,500. 9 flatų po 4 kambarius. Mūrinis, stokeris, moderniškas. Nuomos neša \$5,000, \$27,000. Ir šiaip turime visokių bargenų, mažų ir didelių namų ir lotų. Z. S. MICKEVICH 2506 West 59th St. Tel. REpublic 7731.

MISCELLANEOUS WANTED Įvairūs Pareikalavimai

MES PERKAME IR MOKAME cash už žibanių guzikus, paintuotus indus, visokios figuras, doles, kaurus, visokias minaturas ir gerus rakandus. Pašaukit mus pirma negu jūs nusikratysite sau nereikalingų namų rakandų. TRIANGLE 2722

FURNITURE-FIXTURE FOR-SALE Rakandai ir Įtaisai Pardavimui

ALIEJUM KURENAMAS PEČIUS PARDAVIMUI. Kaip naujas. Pašaukite po 5 popiet ARMITAGE 3846, 1539 No. Paulina St.

LITHUANIANS

THEY ARE 900,000 STRONG OVER HERE

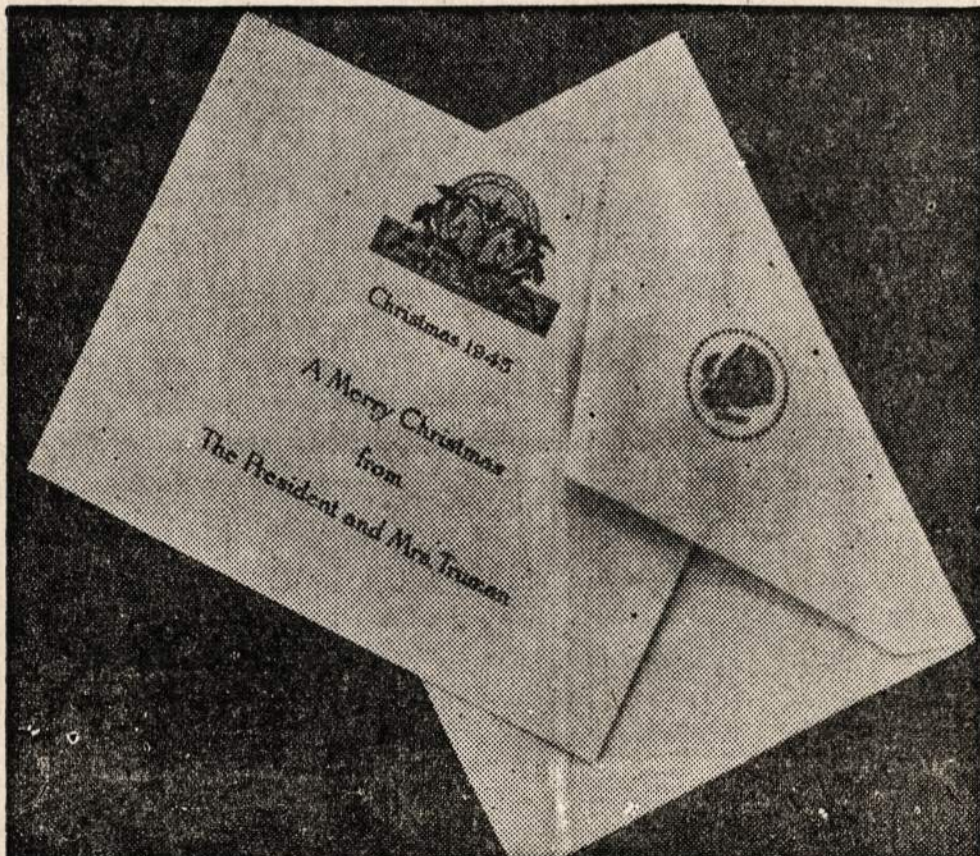
Are They Eating Food, Wearing Clothes, or Hats or Shoes Made or Sold by YOU?

CALL TO THEM THROUGH THE NAUJIENOS THE LITHUANIAN MALT BEER

TEL. CANAL 6500

1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.

REMKITE TUOS, KURIE GARSINASI "NAUJIENOSE"

Prezidento ir p-ios Truman Kalėdų sveikinimai, kuriuos jie pasiuntė švenčių progą.